ധനകാര്യം

<u>2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കളെ പുതക്കിയ</u> ബഡ്ജറ്റിന്റെയും വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടിന്റെയും അവതരണം

<u>മി. സ്പീക്കർ</u>: ഓർഡർ..... ഓർഡർ...... ബഹുമാനപ്പെട്ട ധനകാര്യ വകുപ്പുമന്ത്രി ശ്രീ. കെ. എൻ. ബാലഗോപാൽ, അങ്ങേയ്ക്ക് 2021-2022 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള പുതുക്കിയ ബഡ്ജറ്റം വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടും അവതരിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

ധനകാര്യ വകുപ്പമന്ത്രി (ശ്രീ. കെ. എൻ. ബാലഗോപാൽ): സർ, 2021-22 പുതുക്കിയ വർഷത്തെ ബജറ്റ് ഈ സഭയിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്. ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാരിനു വേണ്ടി എന്റെ മുൻഗാമി ഡോ.ടി.എം.തോമസ് ഐസക്ക് 2021-22 ലേക്കുളള ബജറ്റ് അവതരിപ്പിച്ചിരുന്നു. വളരെ സമഗ്രമായ നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് നേരത്തെ പ്രസ്തത ബജറ്റിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നത്. വിശദമായ വാർഷിക നിർദ്ദേശങ്ങളോടൊപ്പം കേരളത്തിന്റെ ദീർഘകാല വികസന പരിപ്രേക്ഷ്യവും പ്രസ്തത ബജറ്റിൽ ഉൾക്കൊള്ളി ച്ചിരുന്നു. കോവിഡാനന്തര ലോകത്തിന്റെ ക്കന്മസരിച്ച് പ്രത്യേകതകൾ കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്ഘടനയെ മാറ്റിയെടു ക്കുന്നതിനളള നിർദ്ദേശങ്ങൾ കേരളം ആഴത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യുകയും സ്വാഗതം ചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. ആ

ബജറ്റിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ നടപ്പിലാക്കാൻ ഈ സർക്കാർ ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. എന്നാൽ കാണാൻ കഴിയാതിരുന്ന ചില സംഭവവികാസങ്ങൾ ആണ് പുതുക്കിയ ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കാൻ കാരണമാകുന്നത്. അതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനം കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ പെട്ടെന്നുള്ള വ്യാപനവും മൂന്നാം തരംഗത്തിന്റെ വരവിനെക്കുറിച്ചുളള ആശങ്കകളുമാണ്. ഈ ആരോഗ്യ അടിയന്തരാവസ്ഥ നമ്മുടെ വികസന തന്ത്രത്തിൽ ചില പ്രധാന മാറ്റങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. മഹാമാരിയെ ചെറുത്ത് തോൽപ്പിക്കുക വികസനത്തിന്റെ മുന്നപാധിയായി മാറിയിരിക്കുന്നു. എന്നത് മഹാമാരിയുടെ രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ ആഘാതം പരമാവധി കറയ്ക്കയും മൂന്നാം തരംഗം പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്തകൊണ്ട് മാത്രമേ സമ്പദ് ഘടനയുടെ വീണ്ടെടുപ്പ് സാധ്യമാകൂ. ' എല്ലാത്തിനം മുൻപേ ആരോഗ്യം' അഥവാ ' ഒന്നാമത് ആരോഗ്യം' എന്ന ഉറച്ച നിലപാട് സ്വീകരിക്കാൻ നാം നിർബന്ധിതരായിരിക്കുന്നു. ചൃരുക്കി പറഞ്ഞാൽ ആരോഗ്യ രക്ഷയ്ക്കള്ള തന്ത്രം തന്നെയാണ് ഈ ബജറ്റിൽ നമ്മുടെ വികസന തന്ത്രമായി മാറുന്നത്. ആരോഗ്യവും ഭക്ഷണവും ഉറപ്പാക്കുക, തൊഴിലും വരുമാനവും സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയും മെച്ചപ്പെടുത്തക എന്നതാണ് നമ്മുടെ നയം. കോവിഡിനെ കീഴടക്കുന്ന ആദ്യ സംസ്ഥാനമായി കേരളം മാറിയാൽ, സാമ്പത്തിക മുന്നേറ്റത്തിന് ലഭിക്കാം. നമുക്ക് <u>ക</u>്കടുതൽ അവസരം ബജറ്റിൽ

കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകൾ വരുത്തിയ സാഹചര്യങ്ങളിലേക്ക് പിന്നീട് വരാം. അതിന് മുൻപ് പിണറായി സർക്കാരിന്റെ ഭരണത്തുടർച്ചയെകുറിച്ച് ചുരുക്കം ചില കാര്യങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ജനവിധി

2. കേരളത്തിന്റെ ജനാധിപത്യവൽക്കരണ പ്രക്രിയയുടെ അനുസൃത നമുക്കെല്ലാം അഭിമാനമുണ്ട്. പ്പരോഗതിയിൽ വലിയ സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിൽ എല്ലാ മേഖലകളിലും ജനാധിപതൃവൽക്കരണം പൂരോഗമിക്കുന്നുണ്ട്. പൗരൻമാരുടെ ജീവിത പുരോഗതിയെ തടസ്സ പ്പെടുത്തിയിരുന്ന എണ്ണമറ്റ അസ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളെ തട്ടിമാറ്റി ക്കൊണ്ടാണ് നാം ആധുനിക കേരളത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചത്. മാർഗ്ഗതടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നവർ ഇന്നം സജീവമാണെന്ന കാര്യം വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ മാറ്റി തടസ്സങ്ങളെ എടുത്ത മുന്നേറാനുള്ള കത്രത്താണ് കേരളത്തെ വൃതൃസ്തമാക്കുന്നത്. കേരള ഭരണത്തിൽ ജനാധിപത്യവൽക്കരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അഭിമാനകരമായ വളർച്ചയാണ് സംഭവിക്കുന്നത്. അതിന്റെ ഏറ്റവും തിളക്കമാർന്ന തെളിവാണ് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് കേരള ജനത നൽകിയ തുടർഭരണം. ഇത് കേവലമൊരു മുന്നണിയുടെ വിജയം മാത്രമല്ല. കേരള ജനതയുടെ വിജയം കൂടിയാണ്. ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് ചരിത്ര വിജയം നൽകിയ കേരള ജനതയെ

ഞാൻ അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നം..

- 3. കേരളത്തിലെ ജനാധിപത്യ ഭരണത്തിന്റെ തടക്കം ബാലാരിഷ്ടതകളടേതായിരുന്നു. പല കാരണങ്ങൾ കൊണ്ടും സർക്കാരുകൾക്ക് കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയത്തിലും ഭരണത്തിലും തുടർച്ചയായി ഉണ്ടായ അനിശ്ചിതത്വം ജനാധിപത്യ ഭരണത്തെക്കുറിച്ച് ആശങ്ക ഉയർത്തിയിരുന്നു. എന്നാൽ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന സർക്കാരുകൾ പിന്നീട് ജനങ്ങൾ കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കി ഭരണം നടത്തുന്ന സ്ഥിതി വന്നു. നിയമസഭാംഗങ്ങളെ വില പറഞ്ഞ് വാങ്ങുകയും അവരെ വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിൽ പാർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സംസ്കാരം കേരളത്തിലേക്ക് കടന്ന രാഷ്ട്രീയ അനവദിച്ചിട്ടില്ല. വരാൻ കതിരക്കച്ചവടം നാം നാണക്കേടിൽ നിന്നം കേരളത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിന് ഇടതുപക്ഷം വഹിച്ച പങ്ക് കൂടുതൽ അംഗീകരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കുന്ന തിനപ്പറം ഭരണത്തടർച്ചയിലേക്ക് നമുക്ക് ഇപ്പോൾ വളരാൻ 1977 ൽ അടിയന്തിരാവസ്ഥയുടെ നിഴലിൽ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സംഭവിച്ചതൊഴിച്ചാൽ 2021 ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കേരള ജനത പുതിയ ചരിത്രമാണ് സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്.
- 4. പ്രതിപക്ഷത്തിന് പ്രവർത്തന സ്വാതന്ത്ര്യം നിഷേധിച്ചു കൊണ്ടോ മാധ്യമങ്ങളെ അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് നിശബ്ദമാക്കികൊണ്ടോ അല്ല

ഇത്രമാത്രം ദയയില്ലാത്ത ഭരണത്തടർച്ച ഉണ്ടായത്. ആക്രമണത്തിന് വിധേയമായ ഒരു സർക്കാർ അടുത്ത കാലത്ത് കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. കേന്ദ്ര അന്വേഷണ എജൻസികളടെ കടന്നാക്രമണം കൂടിയായപ്പോൾ എല്ലാവതം ചേർന്നുള്ള കലാശക്കൊട്ടായി അതുമാറി. ഏതാണ്ട് ഒരു വർഷം സർക്കാരിന് നീണ്ട ആക്രമണമാണ് പിണറായി ഒന്നാം നേരിടേണ്ടിവന്നത്. പ്രതിപക്ഷ ആരോപണങ്ങൾ ലേക്ക് ജനങ്ങളി എത്താത്തതല്ല അവരുടെ പരാജയകാരണം. എത്തിയ വാർത്തകൾ ഒരോ വ്യക്തിയും ഒരോ കുടുംബവും സസൂക്ഷം ചർച്ച ചെയ്ത. ഉചിതമായ തിരുമാനം എടുക്കുകയും ചെയ്ത.

5. പ്രദേശിക തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലാണ് ജനവിധിയുടെ ആദ്യ ഗഡു വന്നത്. നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ അന്തിമ വിധിയും വന്നു. ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ ഭരണത്തടർച്ച നേടുന്ന കേരളത്തിലെ ആദ്യ മുഖ്യമന്ത്രിയായി. വിജയാഘോഷത്തിൽ മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞ കാര്യം ഇവിടെ ഓർമിക്കുന്നത് ആരോപണങ്ങളുടെയും പ്രചാരണങ്ങളുടെയും നന്നാകം. അടിസ്ഥാനത്തിലല്ല തീരുമാനമെടുക്കുന്നത്. ജനങ്ങൾ സ്വന്തം വെളിച്ചത്തിലാണ്. ജീവിതാനഭവങ്ങളടെ സത്യാനന്തരകാലത്തെ കൺകെട്ട് വിദ്യകൾ അതിജിവിക്കാൻ ജീവിതാനഭങ്ങൾക്ക് കഴിയും എന്ന യാഥാർത്ഥ്യം ഉൾക്കൊളളണം. കപ്രചരണങ്ങൾ എല്ലാവരാം ഈ

സർക്കാരിനെ തളർത്തില്ല. എന്നാൽ ക്രിയാത്മകമായ വിമർശനങ്ങൾ കലവറയില്ലാതെ ഉൾക്കൊള്ളം.

6. തുടർഭരണത്തിനുള്ള ജനവിധി ജനാധിപത്യത്തിന്റെ വിജയമാണ് എന്ന് പറയാൻ മറ്റൊരുകാരണം കൂടിയുണ്ട്. ദീർഘകാല ജനാധിപത്യ ചരിത്രമുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ പോലും ഒരു ഭരണ വ്യവസ്ഥ എന്ന നിലയിൽ ജനാധിപത്യം വലിയ ഭീഷണി നേരിടുകയാണ്. യൂറോപ്പ്, തുടങ്ങിയ ഭ്രഖണ്ഡങ്ങളിലെ ജനാധിപത്യ രാജ്യങ്ങൾ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാണ്. ജനങ്ങൾക്ക് ഭരണത്തിലുള്ള വിശ്വാസവും താൽപര്യവും കുറയുകയാണ്. നവഉദാര വൽക്കരണ പരിഷ്കാരങ്ങളാണ് ഈ അകൽച്ച വർദ്ധിപ്പിച്ചത്. ജനാധിപത്യ സർക്കാരുകൾ 99 ശതമാനത്തിന്റെ അവഗണിച്ച് ഏറ്റവും ധനികരായ താൽപര്യം ഒരു ശതമാനത്തിന്റെ താൽപര്യം സംരക്ഷിക്കുന്ന എന്ന ആക്ഷേപം വ്യാപകമാണ്. കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ വരവും പൊതുജനാരോഗ്യ സംവിധാനത്തിന്റെ തകർച്ചയും പാശ്ചാതൃരാജ്യങ്ങളിലെ ജനാധിപത്യ സർക്കാരുകളടെ വിശ്വാസ്യത ഇവിടെയാണ് കേരളത്തിലെ വീണ്ടും തകർത്തു. ജനാധിപത്യ പരീക്ഷണങ്ങൾ സവിശേഷ ശ്രദ്ധ പിടിച്ച പറ്റന്നത്.

7. ഒരാളെയും ഒഴിവാക്കാത്ത, എല്ലാവരെയും ഉൾക്കൊളളാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഭരണം ഉറപ്പാക്കാനാണ് കേരള മാതൃകയിൽ നാം ശ്രമിക്കുന്നത്. സമീപകാലത്ത് കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായ ദുരന്തങ്ങളെ നാം നേരിട്ട

രീതിയിലൂടെ ഇത് കൂടുതൽ വ്യക്തമായി. കേരളം ഒറ്റക്കെട്ടായി എല്ലാ വിഭജനങ്ങൾക്കും അതീതമായി ഉണരുകയാണുണ്ടായത്. കേരള ജനതയുടെ ഈ ഒത്തൊരുമയ്ക്ക് ഫലപ്രദമായ നേതൃത്വം കൊടുക്കുവാനായി എന്നതാണ് ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാരിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ നേട്ടം. അതിന്റെ അംഗീകാരം കൂടിയാണ് തുടർ ഭരണത്തിനുള്ള ജനവിധി. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് നീതി ആയോഗ് ഇന്നലെ പുറപ്പെടുവിച്ച റിപ്പോർട്ടിൽ കേരളം ഒന്നാം സ്ഥാനം നിലനിർത്തിയിട്ടുള്ളത് എന്നത് കേരള മാതൃകയുടെ വിജയത്തെ വീണ്ടും അടിവരയിടുന്നു.

8. നിങ്ങൾക്കറിയാവുന്നതുപോലെ, ഈ വർഷം ജനവരിയിൽ എന്റെ മുൻഗാമി ഡോ.തോമസ് ഐസക്ക് വിപുലവും വളരെ ദീർഘവീക്ഷണത്തോടെയുമുള്ള ബജറ്റാണ് സർക്കാ രിന്നവേണ്ടി അവതരിപ്പിച്ചത്. തിരഞ്ഞെടുപ്പിലേക്ക് നീങ്ങേണ്ട തിനാൽ ആദ്യ നാലു മാസത്തേക്ക് വോട് ഓൺ അക്കൗണ്ട് പാസ്സാക്കിയാൽ മതിയായിരുന്നെങ്കിലും വെല്ലവിളികൾ നിറഞ്ഞ കാലഘട്ടത്തിൽ ഈ നടപ്പാക്കേണ്ട മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളുടെയും നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു പൂർണ്ണ ബജറ്റാണ് അവതരിപ്പിച്ചത്. മഹാമാരിയുടെ തിരിച്ച വരവിന്റെയും, അത് സമൂഹത്തിലും സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലും സ്വഷ്ടിച്ച ആഘാതത്തിന്റേയും ആവശ്യമായ വെളിച്ചത്തിൽ പരിഷ്ഠാരങ്ങളോടെ സർക്കാർ മുൻ

നൽകിയിട്ടുള്ള വാഗാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കം.

- 9. വികസനം കേരളത്തിന്റെ ഭാവി സംബന്ധിച്ച ബജറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങളെ കറച്ചുള്ടി വിപുലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ പ്രകടന പത്രിക തയ്യാറാക്കിയത്. ഞങ്ങളടെ പ്രകടന പത്രിക കേരളമെമ്പാടും ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുളളതാണ്. ജനാധിപത്യ പത്രികയ്ക്ക് വലിയ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രകടന ത്തിൽ പ്രധാന്യമുണ്ട്. പത്രികയ്ക്ക് ഞങ്ങൾ വലിയ അതുകൊണ്ട് പ്രകടന പ്രാധാന്യമാണ് പിണറായി സർക്കാർ പ്രകടന ഒന്നാം പത്രികയിലെ നൽകുന്നത്. ഏതാണ്ട് പൂർണമായി നടപ്പിലാക്കി എന്നതാണ് ഭരണത്തിന് കാരണമായത്. പ്രകടനപത്രികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ കൃത്യമായി നടപ്പിലാക്കാനുള്ള പരിശ്രമ മായിരിക്കും ഈ സർക്കാരും നടത്തക.
- 10. വികസനത്തെ സംബന്ധിച്ച് ദീർഘകാല കാഴ്ചപ്പാട് നടപ്പിലാക്കുക ബഹുവർഷ പരിപാടികളിലൂടെയാണ്. പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയാണ് ഇതിന് സഹായകരമാവുക. കേരളത്തിന്റെ പതിമൂന്നാം പദ്ധതിയുടെ സമാപന വർഷമാണ് 2021-22. പതിനാലാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (2022-23 മുതൽ 2026-27 വരെ)യുടെ രൂപീകരണത്തിനുള്ള പ്രവർത്തനം സർക്കാർ വൈകാതെ ആരംഭിയ്ക്കും. വിപുലമായ പങ്കാളിത്തത്തോട് കൂടിയുള്ള ഒരു പ്രക്രിയയിലൂടെയാവും അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയ്ക്ക് രൂപം നൽകുക.

ബജറ്റിലും പ്രകടനപത്രികയിലും മുന്നോട്ട് വെച്ചിട്ടുള്ള ദീർഘകാല ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിന് പര്യാപ്തമായ ദീർഘകാല പരിപാടികൾ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി രൂപപ്പെടുത്തും. ഈ പ്രക്രിയയിൽ എല്ലാവരുടേയും പങ്കാളിത്തം സർക്കാർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ സഹകരണം ഞങ്ങൾ ഉറ്റ നോക്കുകയാണ്. കോവിഡാനന്തര കേരളത്തിന്റെ നിർമിതിയിൽ നമുക്ക് ഒരുമിച്ച് നിൽക്കാം.

11. 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തം ആഭ്യന്തര ഉത്പാദനത്തിൽ 3.82% ന്റെ ഇടിവാണ് മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് ഉണ്ടായത്. ദശാബ്ദങ്ങളായി വർദ്ധനവ് രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്ന 19 കോവിഡ് മഹാമാരിയെത്തുടർന്നുള്ള നിരക്ക് വളർച്ചാ ലോക്ക്ഡൌൺ ഉണ്ടാക്കിയ ആഘാതം മൂലം കറയുകയും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പൊതു വരുമാനത്തിൽ 18.77% ഇടിവുണ്ടാകുകയും ചെയ്ത. നിയമാന്മസ്തതമായി സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അർഹതപ്പെട്ട ജി.എസ്.ടി. അനവദിക്കുന്നതില്പണ്ടായ അനിശ്ചിതത്വവും നഷ്ടപരിഹാരം കാലതാമസവും വലിയ സാമ്പത്തിക പ്രയാസങ്ങളാണ് വളരെ സംസ്ഥാനത്തി നണ്ടാക്കിയത്. സെസ്സുകളെ, പ്രത്യേകിച്ചം പെട്രോളിയം ഉല്പന്നങ്ങളുടെ മേലുള്ള സെസ്സകളെ ആശ്രയിക്കുന്ന കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വർദ്ധിച്ച വരുന്ന പ്രവണത സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് നല്കേണ്ട വിഭജിക്കാവുന്ന നികതി ഇനത്തിൽ (divisible pool) കുറവുണ്ടാക്കുക വഴി സംസ്ഥാന

സമ്പദ് ഘടനയെ പ്രതിക്കലമായി ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ ഫലമായി സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് വലിയ അളവിൽ വായ്പ എടുക്കേണ്ടിവരികയും അതു വഴി റവനു കമ്മി ഗണ്യമായി ഉയരുകയും ചെയ്തു.

- 12. ഓരോ കേന്ദ്ര ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ അവാർഡ് വരുമ്പോഴം കേന്ദ്ര നികതി വരുമാനത്തിന്റെ ഡിവിസിബിൾ പൂളിൽ നിന്നം കേരളത്തിനുള്ള 3.950 1980-1985 വിഹിതം കറഞ്ഞു വരികയാണ്. -ൽ ശതമാനമായിരുന്ന കേരളത്തിന്റെ വിഹിതം 2000-2005 ആയപ്പോഴേക്കം 3.057 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. 2021-2026 -ൽ അത് വീണ്ടും 1.925നിയന്ത്രണ നടപടികൾ ശതമാനമായി ജനസംഖ്യാ കുറഞ്ഞു. കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പാക്കിയതും നേട്ടങ്ങൾ വികസന ആർജിച്ചത്രം കേരളത്തിന്റെ വിഹിതം കറയ്യന്നതിന് കാരണമാകന്ന അശാസ്തിയ സ്ഥിതിയാണണ്ടാക്കിയത്. മായി മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്. നിശ്ചയിക്കുന്നത് കാരണമാണ് ഇത് അങ്ങേയറ്റം വിവേചനപരവും പൊതുവായി ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതുമാണ്.
- 13. നമുക്കറിയാവുന്നതുപോലെ രണ്ട് പ്രധാന വെല്ലുവിളികളാണ് കേരളം നേരിടുന്നത്. ഒന്നാമതായി, ദേശീയ ശരാശരിയെക്കാൾ കറഞ്ഞ് നിൽക്കുന്ന മൂലധന നിക്ഷേപം ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് എങ്ങനെ വേഗതയേറിയ സാമ്പത്തിക വളർച്ച സൃഷ്ടിക്കാം. രണ്ടാമതായി ഉയർന്ന തോതിലുളള തൊഴിലില്ലായ്യയും (unemployment) യോഗ്യതക്കന

സരിച്ചള്ള തൊഴിലിന്റെ ദൗർലഭ്യവും (under employment) എങ്ങനെ **KIIFB** എന്നതാണ്. ഇതിൽ – യിലൂടെ പരിഹരിക്കാം നടത്തുന്ന നിക്ഷേപങ്ങളിലൂടെ ആദ്യത്തെ വെല്ലവിളി പരിഹരിക്കാനാണ് സർക്കാർ ശ്രമിക്കുന്നത്. തൊഴിലില്ലായ്മയും യോഗ്യതക്കനുസരിച്ചുള്ള തൊഴിലിന്റെ ദൗർലഭ്യവും പരിഹരിക്കുന്നതിന് ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉയർത്തി വിവരസാങ്കേതിക <u> ഇണനിലവാരം</u> മേഖലയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനതകുന്ന തരത്തിലുള്ള മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച് തൊഴിലവസരങ്ങൾ അതിലൂടെ കണ്ടെത്തുന്നതിനോ സ്വയം ജോലി ചെയ്ത വീടുകളിലിരുന്ന് തന്നെ കുടുംബത്തിന്റെ വതമാനവും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന തിനോ ഉള്ള മുൻഗാമി 2021 ജനവരിയിലെ പദ്ധതികളാണ് എന്റെ പ്രഖ്യാപിച്ചത്.

14. വാർഷിക ബജറ്റിലേക്ക് തിരിച്ച് വന്നാൽ എന്റെ മുൻഗാമി 2021-22 ലേക്ക് തയ്യാറാക്കിയ ബജറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ ഈ കാര്യം സർക്കാർ പ്രതിഞാബദ്ധമാണെന്ന നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചല്ലോ. കോവിഡിന്റെ തരംഗത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ എന്നാൽ രണ്ടാം ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ മുൻകൂട്ടി കാണാൻ കഴിയാത്ത നേരത്തെ വെല്ലവിളികളെ സാമൂഹ്യ, സാമ്പത്തിക രംഗങ്ങളിലെ ആരോഗ്യ, നേരിടേണ്ടതുണ്ട്.

15. മഹാമാരിയുടെ തുടക്ക കാലത്ത് ലോക്ക് ഡൗൺ അടക്കമുള്ള നയങ്ങളടെ പ്രത്യാഘാതം നേരിടുന്നവരെ, വിശേഷിച്ചം തൊഴിലാളികളെ, സഹായിക്കാൻ $20{,}000$ കോടി രൂപയുടെ ഒരു കോവിഡ് പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. രാജ്യത്ത് തന്നെ ആദ്യമായി കേരളമാണ് ഇത് ചെയ്തത്. ലക്ഷ്യമിട്ടതിന്റെ ഇരട്ടിയിൽ പാക്കേജിൽ അധികം <u>ത</u>ക ചെലവഴിക്കാൻ കഴിഞ്ഞത് സംതൃപ്തി ഉളവാക്കുന്നു. സർ, രണ്ടാം പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഉയർന്ന് വരുന്ന തരംഗത്തിന്റെ ആരോഗ്യ, സാമൂഹ്യ, സാമ്പത്തിക വെല്ലവിളികളെ നേരിടാൻ 20,000 കോടി രൂപയുടെ രണ്ടാം കോവിഡ് പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്. ഈ പാക്കേജിലൂടെ ആരോഗ്യ അടിയന്തരാവസ്ഥ നേരിടുന്നതിനായി 2800 കോടി രൂപയും ഉപജീവനം പ്രതിസന്ധിയിലായവർക്ക് നേരിട്ട് കെയിലെത്തിക്കുന്നതിനായി 8900 കോടി സാമ്പത്തിക പുനരുജ്ജീവനത്തിനായി വിവിധ ലോണകൾ, പലിശ സബ്സിഡി എന്നിവയ്ക്കായി 8300 കോടി രൂപയും ലഭ്യമാക്കം.

II

ആരോഗ്യ അടിയന്തരാവസ്ഥ

- 16. ബജറ്റ് സർ, അവതരിപ്പിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ നേരത്തെ കോവിഡ്-19 നിയന്ത്രണ വിധേയമായി മഹാമാരി എന്ന തോന്നല്പണ്ടായിരുന്നു. കേരളത്തിൽ പ്രതിദിന കേസുകളടെ എണ്ണം 3110 പ്രതിദിന 19 ഏതാണ്ട് ആയും മരണം ഏതാണ്ട് ആയും സാമ്പത്തിക ഉത്പാദനവും, തൊഴിലവസര കറഞ്ഞിരുന്നു. നികതിവരുമാനവും തകർച്ചയിൽ നിന്നം കരകയറ്റമെന്നം വളർച്ചയുടെ പാതയിലേക്ക് പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു. മടങ്ങുമെന്നം മഹാമാരിയുമായി ചിലവിനങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ട കുറവുണ്ടാകുമെന്നാം ന്യായമായും പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു.
- 17. തെറ്റിക്കുന്ന നിലയിലാണ് കണക്കുക്കട്ടല്പകൾ എന്നാൽ കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം തരംഗം ഉണ്ടായത്. രോഗ പകർച്ചയുടെ ഗതിവേഗം നാം നടത്തിയ എല്ലാ തയ്യാറെടുപ്പകളെയും മറികടക്കുന്ന സ്ഥിതിയുണ്ടാക്കി. രോഗികളടെ എണ്ണത്തിലെ വർദ്ധനവ് നാം വിപുലപ്പെടുത്തിയ ചികിത്സാ സൗകര്യങ്ങളെ സമ്മർദ്ദ ത്തിലാക്കി. പകർച്ചവ്യാധി കൂടുതലുളള വൈറസ് വകഭേദ ങ്ങൾ രോഗവ്യാപനം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ആരോഗ്യപ്രവർത്തകരും മറ്റ നേരിട്ടു. സംവിധാനങ്ങളം വെല്ലവിളി പ്രതിരോധ വലിയ ലോക്ഡൗണിലേക്കം ടിപ്പിൾ ലോക്ഡൗണിലേക്കം പോകാൻ സർക്കാർ രോഗികളടെ നിർബന്ധിതമായി. ഒത ഘട്ടത്തിൽ പ്രതിദിന 43,000 213 കവിഞ്ഞു. പ്രതിദിന മരണസംഖ്യ ആയും ഉയർന്നു.

കേരളത്തിന്റെ ആരോഗ്യ സംവിധാനത്തിന്റേയും പിന്തുണാ സംവിധാനങ്ങളുടേയും പരമാവധി ശേഷി ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ നാം പിടിച്ചനിന്നത്.

18. കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയെ ചെറുക്കാൻ ആദ്യഘട്ടം മുതൽ കേരളം പ്രവർത്തനം നടത്തിയ അഭിമാനകരമാണ്. തരംഗത്തിന്റെ രണ്ടാം സമ്മർദ്ദത്തിനിടയിലും കേരളത്തിന്റെ മുൻകത്തലും പ്രതികരണശേഷിയും പ്രശംസിക്ക പ്പെടുകയുണ്ടായി. എന്ന് നമുക്ക് മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളെ സഹായിക്കാനം കഴിഞ്ഞു. പക്ഷേ രണ്ടാം മൂന്നാം തരംഗത്തിന്റെ വേഗതയും തീവ്വതയും ഒപ്പാ തരംഗത്തിന്റെ സാധ്യതയും സൂചിപ്പിക്കുന്നത് യുദ്ധം അവസാനിച്ചിട്ടില്ല എന്നാണ്. കടുത്ത വെല്ലവിളിയെ തന്നെയാണ് ഇന്നിയും നേരിടാനുള്ളത്.

- 19. കോവിഡ് കാരണം സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ വലിയ സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയിലായ അവസരത്തിലാണ് ഇരുട്ടടിയായി കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ കോവിഡ് വാക്സിൻ പോളിസി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടത്. അശാസ്ത്രീയമായ വാക്സിൻ വിതരണവും കയറ്റുമതിയും കാരണം കോവിഡ് പടർന്ന് പിടിക്കുമ്പോഴും കോർപ്പറേറ്റ് കൊള്ളയ്ക്ക് അവസരം നൽകകയാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ചെയ്തത്.
  - 20. സർ, എന്ത വില കൊടുത്തം രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ

മിതപ്പെടുത്തണം. എല്ലാ ശക്തിയും പ്രത്യാഘാതത്തെ സാധ്യതകളം ഉപയോഗിച്ച്കൊണ്ട് മൂന്നാം തരംഗത്തിന്റെ വരവ് ഒഴിവാക്കണം. മൂന്നാം തരംഗം ദുർബല മായിട്ടാണെങ്കിലും ഉണ്ടാകുന്ന സാഹചര്യം സംജാത - അതിനെ നേരിടാൻ ആരോഗ്യ സംവിധാന ത്തേയും സർവ്വ മായാൽ പിന്തുണാ സംവിധാനങ്ങളേയും സജ്ജമാക്കി നിർത്തണം. ഇത് മാത്രമാണ് ജനങ്ങളുടെ ജീവനം ആരോഗ്യവും രക്ഷിക്കാനുള്ള വഴി. ഇത് മാത്രമാണ് സാമ്പത്തിക വീണ്ടെടുപ്പിനുള്ള മാർഗവും. ഈ സാഹചര്യമാണ് പുതുക്കിയ ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കാൻ സർക്കാരിനെ നിർബന്ധിച്ച പ്രധാന കാരണം. പരിപാടിക്ക് ഇതിനായി ആറ് ഇനങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന ഒരു കറിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

- 21. എല്ലാ സിഎച്ച്സി, താലൂക്ക്, ജില്ലാ, ജനറൽ ആശുപത്രികളിലും പകർച്ചവ്യാധികൾക്കായി 10 ബെഡ്സുകൾ വീതമുള്ള ഐസൊലേഷൻ വാർഡുകൾ സ്ഥാപിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഒരു കേന്ദ്രത്തിന് ഏകദേശം മൂന്ന് കോടി രൂപ ചെലവ് വരുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഏകദേശം 636.5 കോടി രൂപ ഇതിനാവശ്യം വരും. ഇതിനായി എംൽഎ മാരുടെ വികസന ഫണ്ടിൽനിന്ന് പണം കണ്ടെത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണ്.
- 22. ശസ്തക്രിയക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന ഉപകരണങ്ങളും പുനരുപ യോഗിക്കപ്പെടുന്ന മറ്റ് ഉപകരണങ്ങളും സജ്ജമാക്കേണ്ടുന്ന പരമപ്രധാനമായ ചുമതല ഓരോ ആശുപത്രിയിലേയും കേന്ദ്ര അണവിമുക്ത

വിതരണ വകപ്പിനാണ് (CSSD). ആശുപത്രികളിലെ നോസോകോമിയൽ കറയ്ക്കുന്നതിനം ആശുപത്രികളിൽ അണബാധ അണബാധ വകപ്പിന് നിർണായകമായ പങ്കാണള്ളത്. നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനം ഈ ജില്ലാ, ജനറൽ ആശുപത്രികളിലും നിലവിലുള്ള താല്പക്ക്, എല്ലാ ഓട്ടോക്ലേവ് റൂം സിഎസ്എസ്ഡിയാക്കി (CSSD) മാറ്റാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഈ വർഷം 25 CSSD-കൾ നിർമിക്കുന്നതിന് 18.75 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു.

- പകർച്ചവ്യാധികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യന്നതിനായി 23. ഓരോ മെഡിക്കൽ കോളേജകളിലും ഒരു പ്രത്യേക ബ്ലോക്ക് സ്ഥാപിക്കാൻ വായുവിലൂടെ പകരുന്ന ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പകർച്ചവ്യാധികളം അതീവ അപകടകാരികളായ പകർച്ചവ്യാധികളം (കോവിഡ് -19, എബോള, നിപ മുതലായവ) കൈകാര്യംചെയ്യന്നതിന് ഈ സൗകര്യങ്ങൾ ഫലപ്രദമാകം. ഈ വർഷം തിരുവനന്തപുരം, കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജകളിൽ ഐസൊലേഷൻ ബ്ലോക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 24. സർ, കോവിഡ്-19 ന്റെ ഒരു മൂന്നാം തരംഗം ആരോഗ്യ വിദഗ്ധർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ കുട്ടികൾക്കുള്ള അടിയന്തിര ചികിത്സക്കുള്ള സൗകര്യം ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ട തുണ്ട്. ആദ്യപടിയായി, പീഡിയാട്രിക് ഐസിയുകളിലെ കിടക്ക ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കും. സ്ഥല

ലഭൃതയുള്ള ജില്ലാ ആശുപത്രികളിലും തെരഞ്ഞെടുത്ത ജനറൽ ഹോസ്പിറ്റലു കളിലും മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും പീഡിയാട്രിക് ഐസിയു വാർഡുകൾ നിർമ്മിക്കും. പ്രാരംഭ ഘട്ടമായി 25 കോടി ത്രപ വകയിരുത്തുന്നു.

- ഓക്സിജൻ ലഭ്യതയാണ്. ഇതിനായി ആവശ്യകത കേരളത്തിൽ 150 മെടിക് ടൺ ശേഷിയുള്ള ഒരു ലിക്വിഡ് മെഡിക്കൽ ഓക്സിജൻ (LMO) പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പ്ലാന്റിനോടൊപ്പം 1000 മെട്രിക് ടൺ കരുതൽ സംഭരണ ശേഷിയുള്ള ടാങ്കും അടിയന്തര ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഓക്സിജൻ എത്തിക്കുവാനായി ടാങ്കർ സൗകര്യവും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതും വിശ്വാസൃതയും ഉണ്ടായിരിക്കും. നിർമാണ കമ്പനികളമായി ചേർന്ന് സംയുക്ത സംരംഭമായി പ്ലാന്റകൾ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനം സ്ഥാപിക്കാം. വിശദമായ പദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭ ചെലവുകൾക്കമായി 25 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സെപ്റ്റംബർ 15-ഓടെ ടെൻഡർ നടപടികളിലേക്ക് കടക്കുവാൻ കഴിയും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.
- 26. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ആരോഗ്യ മേഖലയുടെ മികവ് പരക്കെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. അമേരിക്കയിലുള്ള Centre for Disease Control ന്റെ മാത്രകയിൽ ഒരു സ്ഥാപനം കേരളത്തിൽ

കഴിയുന്നത് മെഡിക്കൽ റിസർച്ചിന്തം തുടങ്ങുവാൻ സാംക്രമിക രോഗനിവാരണത്തിനം ഭാവിയിൽ ഒരു മുതൽ കൂട്ടായിരിക്കും. സാംക്രമിക നിയന്ത്രിക്കുന്നതിൽ മൾട്ടി-ഡിസിപ്ലിനറി, രോഗങ്ങളെ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് നൽകന്നതിനള്ള ഒരു മികവിന്റെ കേന്ദ്രമായി വൈദധ്ധ്യം പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സജ്ജമാകുന്ന രീതിയിലായിരിക്കും ഈ സ്ഥാപനം ചെയ്യന്നത്. ഇതുലക്ഷ്യമിട്ടകൊണ്ട് ഒരു സാധ്യതാപഠനം വിഭാവനം നടത്തുവാനം വിശദ പദ്ധതി റിപ്പോർട്ട് (DPR) തയ്യാറാക്കുവാനം 50

സൗജന്യ വാക്സിൻ

ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്ന

27. ഏറ്റവും വേഗത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പേർക്ക് വാക്സിൻ നൽകുക എന്നതാണ് ഈ ഘട്ടത്തിലെ നിർണായക ദൗത്യം. ഇതിന സജ്ജമാണ്. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ചെലവിലാണെങ്കിൽ സൗജന്യമായി വാക്സിൻ വേഗം ലഭ്യമാക്കം. എല്ലാവർക്കം എത്രയും ഇക്കാര്യത്തിൽ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ചില നയപരമായ തിരുമാനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും തടസ്സങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നണ്ട്. അതെല്ലാം ഏത്ര വിധേനയും പരിഹരിച്ച് 18 വാക്ലിൻ ലഭ്യമാക്കാം. വയസ്സിന് മുകളിലുള്ളവർക്ക് വാക്ലിൻ ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ നിന്നം നൽകന്നതിന്റെ സർക്കാർ കേന്ദ്ര പിൻമാറ്റകയാണ്. പക്ഷേ പൗരന്മാരുടെ ആരോഗ്യം എന്ന പ്രാഥമിക ഉത്തരവാദത്തിൻ നിന്നം സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് പിൻമാറാൻ കഴിയില്ല.

അതുകൊണ്ട്

തന്നെ

- 18 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ള എല്ലാവർക്കും സൗജന്യ വാക്സിൻ വാങ്ങി നൽകുന്നതിനായി 1000 കോടി രൂപയും അനബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് 500 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. വാക്സിൻ വിതരണത്തിന് കുറ്റമറ്റ സംവിധാനം ആസൂത്രണം ചെയ്യും.
- 28. കോവിഡ് നിയന്ത്രണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഭവ മനപ്പ്യ ആസൂത്രണവും നടപടികളം പ്രവർത്തകരിലേക്ക് ആരോഗ്യ മാത്രം പോലീസ് ഒതുക്കിയാൽ പോരാ. സേനയിലെ അംഗങ്ങൾ, തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാർ, പൊതുവിതരണ രംഗത്തെ പ്രവർത്തകർ, ജനപ്രതിനിധി കൾ, സന്നദ്ധപ്രവർത്തകർ എന്നിവരുടെ വിശ്രമം, എന്നിവയും പ്രധാനമാണ്. ആരോഗ്യ രക്ഷ, ക്ഷേമാ അതിനവേണ്ട പ്രത്യേക പരിശ്രമം ഉണ്ടാകം.
- 29. ആതുര ശുശ്രൂഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉൽപ്പന്നങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് അനുഗ്രണമായ ഒരു വ്യവസായ ആവാസ വ്യവസ്ഥ സംസ്ഥാനത്തുണ്ട്. ശാസ്ത-ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളായ ശ്രീചിത്ര ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മെഡിക്കൽ സയൻസസ് ആന്റ് ടെക്സോളജി, രാജീവ് ഗാന്ധി സെന്റർ ഫോർ ബയോടെക്സോളജി, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് വൈറോളജി, വി.എസ്.എസ്.സി, ഇലക്കോണിക്സ് റീജിയണൽ ടെസ്റ്റ് ലാബോറട്ടറി, സർവ്വകലാശാലകൾ, മറ്റ ഗവേഷണ

സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ഇക്കാരൃത്തിൽ വലിയ പങ്ക് വഹിക്കാ. ഇതിന്റെ പ്രാരംഭ ചെലവുകൾക്കായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നം.

30. വാക്ലിൻ ഔഷധകമ്പനികൾ, അവർക്കാവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കിയാൽ യൂണിറ്റകൾ അവതടെ ഉല്പാദന മനസ്സിലാക്കാൻ കേരളത്തിൽ ആരംഭിക്കാൻ സാധ്യത യുണ്ടെന്ന് ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തി**ൽ** കഴിഞ്ഞിട്ടണ്ട്. അതുപോലെ വാക്സിൻ മേഖലയിലേക്ക് കടക്കുന്നതിനായി വാക്സിൻ നിർമ്മാണ ഗവേഷണം ആരംഭിക്കേണ്ടതുമുണ്ട്. കേരളത്തിൽ കേരള ശാസ്ത സാങ്കേതിക പരിസ്ഥിതി കൗൺസിലിന് (KSCSTE) കീഴിലുള്ള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് യിൽ അഡ്വാൻസ്ഡ് വൈറോളജി (IAV) വാക്ലിൻ ഗവേഷണം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പം ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് വൈറോളജി മുൻകൈയ്യെടുത്ത് ലൈഫ് സയൻസ് പാർക്കിൽ വാക്ലിൻ ഉല്പാദക കമ്പനികളുമായി ആശയവിനിമയം നടത്തി അവരുടെ യൂണിറ്റകൾ സ്ഥാപിക്കാനള്ള സാധ്യത ആരായാനം തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. **ഇതിനായി** 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സാമ്പത്തിക പുനരുജ്ജീവന വായ്യാ പദ്ധതി

- 31. പ്രാഥമിക സർ, സഹകരണ സംഘങ്ങളെയും വണിജ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തികൊണ്ട് വിപുലമായ സാമ്പത്തിക ബാങ്കുകളെയും പുനൽജ്ജീവന വായ്യാ പദ്ധതി ആവിഷ്ടരിക്കാം. പലിശയുടെ ഒരു ഭാഗം സംസ്ഥാന സർക്കാർ വഹിക്കും. നബാർഡിന്റെ പുനർവായ്യാ സ്കീമിന്റെ സാദ്ധ്യത പൂർണ്ണമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. കേന്ദ്ര സർക്കാരം റിസർവ് ബാങ്കം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടള്ള വായ്യാ പാക്കേജ്മകളടെ സാദ്ധ്യതയും മൂന്ന് ഇതിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്തം. പരമാവധി ഘടകങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.
- i. Cooperative Initiative for Agriculture Infrastructure in Kerala (CAIK) - കാർഷിക മേഖലയുടെ വികസന പ്രക്രിയയിലെ ഒത പ്രധാന തടസ്സം മൂലധന രൂപീകരണത്തിന്റെ അഭാവമാണ്. മെച്ചപ്പെട്ട വായ്മാ സംവിധാനം ഒരുക്കിയാൽ നിക്ഷേപ സ്വകാര്യ മലധന ത്രപീകരണം വർദ്ധിപ്പിച്ച് പ്രാദേശിക വിപണികൾ, ഗോഡൗണകൾ, കോൾഡ് ചെയിൻ സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയും പൈനാപ്പിൾ, വാഴപ്പഴം, പഴവർഗ്ഗങ്ങളടെ സംസ്മരണ കേന്ദ്രങ്ങളം മാമ്പഴം മൃതലായ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് കഴിയും. ഇതിലൂടെ പഴം പച്ചക്കറി മാർക്കറ്റകൾ, ആധുനിക മത്സ്യ വിപണന സൗകര്യങ്ങൾ, ശുചിത്വമുള്ള ഇറച്ചി വില്പന

സൗകര്യങ്ങൾ, കാർഷിക ഉൽപന്നങ്ങളായ പച്ചക്കറികൾ, പാൽ, മാംസം, മത്സ്യം എന്നിവയുടെ സംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ, മാർക്കറ്റിങ് തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ ഇടപെടാൻ കഴിയും. പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് (PACS) നാല് ശതമാനം പലിശ നിരക്കിൽ നബാർഡിൽ നിന്നുള്ള പശ്ചാത്തല സൗകര്യ പുനർ വായ്പ കേരള ബാങ്ക് മുഖേന ലഭ്യമാക്കും. 2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 2000 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ് ഉദ്ദേശ്യം.

- ii. തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾക്കുള്ള വായ്യാപദ്ധതി കാർഷിക-വ്യാവസായിക-സേവന മേഖലകളിൽ പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനം നിലവിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമല്ലാത്ത സംരംഭങ്ങൾ പുനൽജ്ജീവി പ്പിക്കുന്നതിനം വാണിജ്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കും കുറഞ്ഞ പലിശ നിരക്കിൽ വായ്പ ലഭ്യമാക്കും. 2021-22 ൽ 1600 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.
- iii. കടുംബശ്രീ അയൽക്കുട്ടങ്ങൾക്ക് വായ്പ് 2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ചുരുങ്ങിയത് 1000 കോടി ത്രപയുടെ ബാങ്ക് വായ്പ് കുടുംബശ്രീ വഴി അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. 5 ലക്ഷം ത്രപ വരെയുള്ള വായ്പയെല്ലാം 4 ശതമാനം പലിശ നിരക്കിൽ ലഭ്യമാക്കും.

മേൽപ്പറഞ്ഞ വായ്യാ പദ്ധതികളുടെ പലിശ ഇളവ് വഹിക്കുന്നതിനായി 100 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

IV

തീരദേശത്തെ ദുരിതാവസ്ഥ

32. കോവിഡ് രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ മൂർദ്ധന്യത്തിൽ നിൽക്കുമ്പോഴാണ് ടൗട്ടെ, യാസ് ചുഴലിക്കാറ്റകളുടെ വരവിനെ കുറിച്ചുള്ള ഞെട്ടിച്ചത്. കേരളം ചുഴലിക്കാറ്റകളുടെ വാർത്ത കേരളത്തെ ഈ പാതയിലായിരുന്നില്ലെങ്കിലും അതിനെ തുടർന്നുണ്ടായ കനത്ത മഴ വലിയ കേരളത്തിലുടനീളം നാശനഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. തീരത്തുണ്ടായ കടലേറ്റവും കടലാക്രമണങ്ങളം തീരദേശ ജനങ്ങളടെ ജീവിതത്തെ വലിയ ദുരിതത്തിലാക്കി. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ കടലാക്രമണത്തിനം മറ്റ് പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങൾക്കും എതിരായി ഇതുവരെ നാം സ്വീകരിച്ചിരുന്ന പരമ്പരാഗത പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങളമായി മുന്നോട്ട് പോകാനാവില്ല. പ്രതിഭാസങ്ങളെ ശാസ്ക്കീയമായി പ്രകൃതി ഈ ദീർഘകാല മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ട് പരിഹാര പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. അടിയന്തിര പ്രധാന്യമുള്ള ആശ്വാസ നടപടികൾ യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെ പൂർത്തിയാക്കാം. ഈ

പാക്കേജിൽ രണ്ട് ഘടകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കും. തീരദേശ സംരക്ഷണം, തീരദേശ മേഖലയിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം എന്നിവയാണവ.

തീരദേശ സംരക്ഷണം

- 33. കേരളത്തിന്റെ തീരത്തള്ള ദുർബല പ്രദേശങ്ങളിൽ ഭ്രരിഭാഗവും ഇതിനകം വ്യത്യസ്തമായ അളവുകളിൽ കടൽഭിത്തികൾകൊണ്ടോ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയോ സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, പലയിടങ്ങളിലും അവ ദുർബലമായ അവസ്ഥയിലാണ്. അല്ലെങ്കിൽ കേടായ ഇവ നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. 40 മുതൽ 75 കിലോമീറ്റർ വരെ തീരത്തുള്ള ഏറ്റവും ദുർബലമായ മിക്ക പ്രദേശങ്ങളം ടെട്രോഡുകളം ഡയഫ്രം മതിലുകളം സംയോജിപ്പിച്ച് സംരക്ഷണത്തിനായി ഏറ്റെടുക്കും. ഏറ്റവും ദുർബലമായ പ്രദേശങ്ങൾ അടിയന്തരമായി സംരക്ഷിക്ക പ്പെടുമ്പോൾ, ആദ്യം തീരപ്രദേശത്തിന്റെ ഘടനക്ക് ഏറ്റവും അനയോജ്യമായ സാങ്കേതിക മാർഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്ന തിന് ബാത്തിമെട്രിക്, ഹൈഡ്രോഗ്രാഫിക്ക് പഠനങ്ങൾ നടത്തം.
- 34. കേരള എഞ്ചിനീയറിംഗ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (KERI), കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (KFRI), നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഓഷ്യൻ ടെക്സോളജി (NIOT), ഐഐടി ചെന്നൈ, ഐഐടി പാലക്കാട്, എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾ, മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ

വൈദദ്ധ്യം തീരദേശ സംരക്ഷണത്തിന് ഏറ്റവും അന്തയോജ്യമായ തന്ത്രം ആവിഷ്ടരിക്കുന്നതിനപയോഗിക്കും.

ആന്റി സുവർ ലെയറുള്ള ഇരട്ട ലേയേർഡ് ടെടപോഡുകൾ, കണ്ടൽക്കാടുകൾ (ടെട്രപോടുകളിൽ), ആന്റി-സ്കവർ ലെയറുള്ള ഡയഫ്രം സിസ്റ്റം, ജിയോ-കണ്ടെയ്നറുകൾ, മതിലുകൾ, റോളിംഗ് ബാരിയർ ജിയോ-ട്യൂബുകൾ പുതിയ എന്നിവ പോലുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഉചിതമായ സംയോജനമായാണ് തീരദേശ പരിരക്ഷണ നടപടികൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യന്നത്. ഡിസൈൻ അന്തിമമാകന്നതിന് സ്റ്റേക്ക്ഹോൾഡർ പങ്കാളിത്തത്തോടെ മൂമ്പ് പ്രാദേശിക വിപുലമായ ഇതിനായി കൺസൾട്ടേഷനകൾ പ്രാദേശിക നടത്തം. ഫിഷറീസ് വകപ്പിന്റെയും സർക്കാരുകളടേയും, സഹായ ത്തോടെ തീരദേശത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്ന സാമൂഹിക സംഘടനകളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ആരായും. അഞ്ചവർഷംകൊണ്ട് പൂർത്തീകരിക്കാൻ കഴിയുന്ന പദ്ധതിക്ക് ഏകദേശം 5300 കോടി രൂപയോളം ചെലവ് വരും. നിലവിൽ, ഏകദേശം 50 കിലോമീറ്ററോളം തീരസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കിഫ്ബിയിൽനിന്നുള്ള ധനസഹായത്തോടെ പുരോഗമിക്കുന്നു. ലോക ബാങ്ക്, നബാർഡ്, കിഫ്ബി തുടങ്ങി വിവിധ സ്രോതസ്സകളിലൂടെ പദ്ധതിക്കു ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കും. ഏറ്റവും ദുർബലമായ പ്രദേശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ആദ്യ ഘട്ടത്തിന് 1500 കോടി രൂപ വിഹിതം

കിഫ്ബി നൽകും. 2021 രൂലൈമാസം ഈ പ്രവൃത്തി ടെൻഡർ ചെയുവാൻ കഴിയും. അതുവഴി അടുത്ത കാലവർഷത്തിന മുമ്പായി പ്രദേശവാസികൾക്കു ഈ പദ്ധതിയുടെ ഗുണഫലങ്ങൾ ലഭ്യമാകും. നാലുവർഷം കൊണ്ട് ഈ പരിപാടി പൂർത്തിയാക്കും.

തീരദേശപാതയോരത്തുള്ള വഴിയോര സൗകര്യകേന്ദ്രങ്ങൾ

36. കോസ്റ്റൽ ഹൈവേ പദ്ധതിക്കായി മൊത്തം 6500 കോടി രൂപ ഇതിനകം കിഫ്ബിയിൽ നിന്ന് അനവദിച്ച കഴിഞ്ഞു. രണ്ട് ചെറിയ റീച്ചകളിൽ നിർമാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടണ്ട്. മൊത്തം 645.1954.71 ദൈർഘ്യത്തിൽ കിലോമീറ്റർ കിലോമീറ്റർ ദൈർഘ്യമുള്ള പദ്ധതികൾക്കാണ് കിഫ്ബി അംഗീകാരം നൽകിയിരി ക്കുന്നത്. ഡ്രോൺ ഭാഗങ്ങളിലും പൂർത്തിയായിക്കഴിഞ്ഞു. ഈ മുൻഗണനാ ടിസ്ഥാനത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കാം. ഇതിനോടൊപ്പം തീരദേശ ഹൈവേയിൽ 25-30 കിലോമീറ്റർ ഇടവേളകളിൽ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ സൗകര്യകേന്ദ്രങ്ങളം (Wayside amenities) സ്ഥാപിക്കം. ആവശ്യമായ വാങ്ങുന്നതിന് കിഫ്ബി അതിന്റെ ലാൻഡ് അക്വിസിഷൻ ഭ്രമി പൂളിൽനിന്ന് ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കം. ബിൽഡ് - ഓപ്പറേറ്റ് - ട്രാൻസ്റ്റർ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിന് രീതിയിൽ സുതാര്യമായ ബിഡിങ്ങില്പടെ നിക്ഷേപകരെ തിരഞ്ഞെടുക്കും. കിഫ്ബി വഴി 240 കോടി രൂപയുടെ പണിയുവാൻ നടപ്പിലാക്കം. ഈ സൗകര്യകേന്ദ്രങ്ങൾ പദ്ധതി

ഉപയോഗിക്കുന്ന രീതി തികച്ചും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമായിരിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തും. ഇതുവഴി 1500 കോടി രൂപയിൽ അധികം നിക്ഷേപം സംസ്ഥാനത്ത് കൊണ്ടുവരുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

37. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്താരംഭിച്ച തീരദേശ സ്കൂളുകളുടെയും തീരദേശ മത്സ്യ വിപണികളുടെയും നിർമാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിച്ചുവരുന്നു. ഈ പദ്ധതികൾ ഉൾപ്പെടെ ഏതാണ്ട് 11,000 കോടി ത്രപയുടെ വികസന പദ്ധതികൾ തീരദേശ മേഖലയിൽ വരുന്ന നാലു വർഷം കൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കുവാൻ കഴിയും എന്ന് കരുതുന്നു. തീരദേശ സംരക്ഷണ പദ്ധതി, തീരദേശ ഹൈവേ പദ്ധതി, വേ-സൈഡ് സൗകര്യ പദ്ധതി എന്നിവ അടങ്ങുന്ന ഈ വികസന പാക്കേജ് തീരദേശ മേഖലയ്ക്ക് വലിയ സാമ്പത്തിക ഉത്തേജനം നൽകം.

V

വികസന ക്ഷേമ മേഖലകൾ

കൃഷിയും അനബന്ധ മേഖലകളും

38. കോവിഡ് 19 മഹാമാരി സൃഷ്ടിച്ച പ്രതിസന്ധിമൂലം തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടവരെയും ചെറുപ്പക്കാരെയും കാർഷിക വൃത്തിയിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനം കർഷകതടെ ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് സ്റാത വില വിവര സാങ്കേതിക ഉറപ്പവരുത്തതിനം വിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ കാർഷിക വികസന കർഷകക്ഷേമ വകപ്പിനെ നവീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ക്ലഷി ഭവനകളെ സ്കാർട്ടാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തക്കളുടെ വിതരണം, മണ്ണിന്റെ സ്വഭാവത്തിന് അനസ്തതമായ കൃഷി, കൃഷി പരിപാലനം, വിളവെടുപ്പ്, വെയർ ഹൗസുകളടെ ഉപയോഗം, കോൾഡ് സ്റ്റോറേജകളടെ ശ്വാഖല, മാർക്കറ്റിാഗ് എന്നിവ വരെയുള്ള വിവിധ ഘട്ടങ്ങളുടെ ഏകോപനം, ക്ലൌഡ് കമ്പ്യൂട്ടിംഗ്, ബ്ലോക്ക് ചെയിൻ, ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസ് തുടങ്ങിയ ആധുനിക ഡിജിറ്റൽ സാങ്കേതിക വിദ്യകളടെ സഹായത്തോടെ കർഷകർക്ക് പ്രയോജനപ്രദമാം വിധം ആധുനികവൽക്കരിക്കാം. **പ്രാഥമിക ചെലവുകൾക്കായി 10 കോടി രൂപ** അനവദിക്കുന്നു.

39. കോവിഡ്-19 ന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഭക്ഷ്യ ദൗർലഭ്യത്തെ നേരിടാനും വരുമാന വർദ്ധനവിനമായി ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാരിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ആരംഭിച്ച സുഭിക്ഷ കേരളം പദ്ധതി വലിയ തോതിൽ ഉല്പാദന വർദ്ധനവ് സൃഷ്ടിക്കുകയുണ്ടായി. ഓരോരുത്തരും കർഷകരാകുക എന്ന ആശയം ഏറ്റെടുക്കുകയും തരിശു ഭൂമിയാകെ കൃഷിയിറക്കാൻ ശ്രമം നടത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ ശ്രമത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഉല്പാദനത്തിൽ ഗണ്യമായ വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായി. എന്നാൽ സമൃദ്ധമായി വിളഞ്ഞ കാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങൾ

വാങ്ങാനം വിപണനം ചെയ്യാനം ന്യായവില ഉറപ്പാക്കാനം പലയിടത്തും കഴിഞ്ഞില്ല. ഉല്പന്ന ശേഖരണത്തിലെ പോരായ്മകൾ, കേടു കൂടാതെ സൂക്ഷിക്കാവുന്ന ഗോഡൗണകളുടെ കുറവ്, മാർക്കറ്റിംഗ് ശൃംഖലയുടെ പോരായ്മകൾ തുടങ്ങിയവ കർഷകരെ ദുരിതത്തിലാക്കി. പച്ചക്കറിക്ക് താങ്ങുവില ഏർപ്പെടുത്തിയ നടപടി കുറെയേറേ സഹായിച്ചുവെങ്കിലും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ഈ കുറവ് തുടർ കൃഷിയെ ബാധിക്കും.

- 40. കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിനായി വിവര സാങ്കേതിക വിദൃയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ സേവന ശ്വംഖല ആരംഭിക്കും. ഇതിനായി സംസ്ഥാനത്തെ 2 ജില്ലകളിൽ ഈ വർഷം തന്നെ പൈലറ്റ് പദ്ധതി ആരംഭിക്കും. കാർഷിക ഉല്പാദക കമ്പനികളേയും സഹകരണ സംഘങ്ങളേയും, കർഷക ചന്തകളേയും ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തും. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നതാണ്.
- 41. പെട്ടന്ന് കേടുവരുന്ന വിളകളായ മരിച്ചീനി, മറ്റ് കിഴങ്ങ് വർഗ്ഗങ്ങൾ, കശുമാങ്ങ, മാങ്ങ, ചക്ക, വിവിധ ഇനം വാഴപ്പഴങ്ങൾ, മറ്റ് പഴവർഗങ്ങൾ, സുഗന്ധവ്യാക്കനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ഉപയോഗിച്ച് വിവിധ മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പ്പന്നങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കും. വ്യവസായ ആവശ്യത്തിന് ഉതകുന്ന ഉല്പപന്നങ്ങൾ പ്രത്സാഹിപ്പിക്കും.
  - 42. കേരള ബാങ്കിന്റെ ഉദ്ഭവം കാർഷിക വായ്യകൾ ഗണ്യമായി

വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സൗകര്യമൊരുക്കുന്നുണ്ട്. താഴ്ല പലിശയ്ക്ക് കാർഷിക വായ്യ ലഭ്യമാക്കാം.

- 43. കർഷകത്ടേയും കിഫ്ബിയുടേയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ സംയുക്ത സംരംഭമായി 5 അഗ്രോപാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്.
- പാല്യൽപ്പാദനത്തിൽ 44. സംസ്ഥാനം സ്വയം പര്യാപ്തത കൈവരിക്കുന്നതിന്റെ പാതയിലാണ്. എന്നാൽ, കോവിഡ് കാലഘട്ടത്തിൽ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് അവർ ഉല്പ്പാദിപ്പിക്കുന്ന പാലിന് കഴിയാത്ത ആവശ്യമായ വിപണി കണ്ടെത്താൻ അവസ്ഥയ്യണ്ടായി. സർക്കാർ മുൻകൈ എടുത്ത് പാൽപ്പൊടി ഫാക്ടറി നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ച കഴിഞ്ഞു. ക്ഷീരമേഖലയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി പാൽ ഉപയോഗിച്ചളള മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങളടെ ഫാക്ടറി ആരാഭിക്കാ. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ അനവദിക്കുന്നു.

തോട്ടം മേഖല

- 45. കേരളത്തിൽ തോട്ടവിള 7.12 ലക്ഷം ഹെക്ടർ പ്രദേശത്ത് കൃഷി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇത് മൊത്തം കാർഷിക വിസ്തതിയുടെ 27.5 ശതമാനമാണ്.
- 46. തോട്ട വിളകളുടെ കൃഷി അനാകർഷകമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. വൻകിട പ്ലാന്റേഷനകളിൽ പണിയെടുക്കുന്ന പതിനായിരക്കണക്കിന് തൊഴിലാളികളുടെ വരുമാനവും ജീവിത

നിലവാരവും താഴേക്ക് വന്നിരിക്കുന്നു. പ്ലാന്റേഷൻ മേഖലയുടെ വികസനവും ഭരണപരമായ കാര്യങ്ങളും ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക പരിഗണന ആവശ്യമാണ്. അതിനായി പ്ലാന്റേഷൻസ് ഡയറക്ടറേറ്റ് ശക്തിപ്പെടുത്താൻ ഗവൺമെന്റ് തീരുമാനിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഇതിനായി 2 കോടി രൂപ അനവദിക്കുന്നു.

47. കേരളത്തിൽ ഇനങ്ങളുടെ മിക്കവാറും തോട്ടവിള ക്ലഷി ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ ഭരണകാലത്ത് ആരംഭിച്ചതാണ്. വാണിജ്യ വിളകളിലെ മിക്ക ഇനങ്ങളം വിദേശത്ത് നിന്നം കൊണ്ട് വന്നതുമാണ്. കേരളത്തിന്റെ യോജിക്കുന്ന കാലാവസ്ഥക്കാം ഇനങ്ങൾ ഭ്രപ്രകൃതിക്കം ഈ സമ്പദ്ഘടനക്ക് വലിയ വളർച്ച നേടിത്തന്നിരുന്നു. പ്ലാന്റർമാർ എന്ന പേരുതന്നെ സമ്പന്ന കൃഷിക്കാരുടെ പര്യായമായി മാറി. എന്നാൽ ശ്രീ. മൻമോഹൻ സിംഗ് നേതൃത്വം നൽകിയ യു.പി.എ സർക്കാർ കർഷകരുടെ പ്രതിഷേധങ്ങളെ അവഗണിച്ചകൊണ്ട് ആസിയാൻ നടപ്പിലാക്കിയതോടു കൂടി തുടങ്ങിയ തകർച്ച മേഖലയിലെ വല്പതം ചെറ്റതുമായ കൃഷിക്കാരുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി തകർത്തു. ആസിയാൻ കരാർ നടപ്പിലാക്കിയതോട് കൂടി ആഭ്യന്തര കാർഷിക ഉല്പ്പന്നങ്ങളടെ വില ഇടിയുകയും രാജ്യത്ത് കർഷക ആത്മഹത്യകൾ പെരുകകയും ചെയ്ത. തുടർന്നു വന്ന എൻ.ഡി.എ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കിയ കർഷക വിതദ്ധ നയങ്ങൾ കൃഷിക്കാരുടെ ദുരിതം വർദ്ധിപ്പിച്ച. ആസിയൻ കരാറുണ്ടാക്കിയ പ്രശ്നങ്ങൾ വീണ്ടും ചർച്ച ചെയ്യുകയും തോട്ടം മേഖലയെ രക്ഷിക്കാൻ ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഒത്തു ചേർന്ന് കരാർ പുനപരിശോധിക്കാൻ വേണ്ട സമീപനം സ്വീകരിക്കുകയും വേണം. ഇതിന് കേരളം മുൻകൈയെടുക്കും.

48. തോട്ടവിളകളടെ വൈവിദ്ധ്യവലുരണം ഇന്നത്തെ ആവശ്യമാണ്. പരമ്പരാഗത തോട്ടവിളകൾക്കു പുറമെ പുതിയ വിളകളായ റംബുട്ടാൻ, ഡ്രാഗൺ ഫ്രട്ട്, മാങ്കോസ്റ്റീൻ, ലോങ്കൻ, പുതിയയിനം അവക്കാഡോ, ഫലവർഗ്ഗങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ക്ലഷി ചെയ്യാനം, വിപണനം ചെയ്യാനം ശേഖരിച്ച് സൂക്ഷിക്കാന്തം, മൂല്യവർദ്ധനവ് ഉറപ്പാക്കാനം ഇതിനായി ആവശ്യമായ പഠനവും ചർച്ചയും ചുരുങ്ങിയ സമയം കൊണ്ട് അതിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട നടത്തി രൂപീകരിച്ച് ആറ് മൂൻകൈയ്യെട്ടത്ത് നയം മാസത്തിനകം പ്രാഥമിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 2 തയ്യാറാക്കും. കോടി **അനവദിക്കുന്ന.** തോട്ടം മേഖലയിലെ റബ്ബർ കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യാൻ ബാക്കി നിൽക്കുന്ന റബ്ബർ സബ്സിഡി കുടിശ്ശിക പൂർണ്ണമായും കൊടുത്ത തീർക്കുന്നതിനായി 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

പരിസ്ഥിതി

49. സർ, നാളെ ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനമാണല്ലോ. " Eco System

Restoration" എന്ന വർഷത്തെ മുദ്രാവാക്യം ഈ കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ച് വളരെ പ്രധാനമാണ്. ആഗോള കാലാവസ്ഥാ വൃതിയാനം അതിതീവ്വ കേരളത്തിൽ മഴക്കും തുടർച്ചയായ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിനം കാരണമായിട്ടുണ്ട്. ശക്തമായ മഴ നദികളിലും ഡാമുകളിലും എക്കൽ, ചെളി, മണൽ, മാലിനൃങ്ങൾ എന്നിവ വലിയ അളവിൽ അടിഞ്ഞു കൂടുന്നതിന് നദീതടങ്ങളുടേയും ഇടയാക്കുന്നു. അണക്കെട്ടകളടേയും ഇത് ആവാഹനശേഷി കറയുന്നതിനം നദികളടെ സ്വാഭാവിക ഒഴുക്ക് തടസ്സപ്പെടുന്നതിനം നദികൾ ദിശ മാറി ഒഴുകി ജനവാസകേന്ദ്രങ്ങളിൽ വെള്ളപ്പൊക്കം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനം കാരണമാകുന്നു. അപകടകരമായ മാലിന്യങ്ങൾ ജലാശയങ്ങളി ലെത്തുന്നത് ഘടകങ്ങളടങ്ങിയ ജലജന്യരോഗ ജലമലിനീകരണത്തിനം ങ്ങൾക്കാ മത്സ്യസമ്പത്ത് ഗണ്യമായി കുറയുന്നതിനം വഴിതെളിക്കുന്നു. പ്ലാസ്റ്റിക്ക് ഉൾപ്പെടെയുള്ള അജെവ മാലിന്യങ്ങൾ സമുദ്രങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജലാശയങ്ങളിലെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നതിനം ആവാസവ്യവസ്ഥയെ മത്സ്യസമ്പത്തിന്റെ നാശത്തിനം കാരണമാക്പ്ന. ജലാശയങ്ങളിലെ മാലിനൃങ്ങളം നീക്കം ചെയ്യന്നതിനള്ള അടിയന്തിര നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

50. 2018 ലെ വെള്ളപ്പോക്കത്തിനശേഷം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പോസ്റ്റ് ഡിസാസ്റ്റർ നീഡ് അസസ്മെന്റ് (പിഡിഎൻഎ) റിപ്പോർട്ട് ' നദിക്കുള്ള ഇടം (room for river), ' വെള്ളത്തിനൊപ്പം ജീവിക്കക', ' പ്രകൃതിക്ക് നിർമാണ രീതി' തുടങ്ങിയ മികച്ച സമ്പ്രദായങ്ങൾ ഇണങ്ങുന്ന ജലാശയങ്ങളുടേയും നദീതട നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. വിവിധ സംവിധാനങ്ങളുടേയും ജലം വഹിക്കവാനള്ള ശേഷി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെയും വെള്ളപ്പൊക്ക നിയന്ത്രണം വലിയ ഒരു പരിധി വരെ സാധ്യമാകം. ഇതിനായി ഒരു സമഗ്ര പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് സന്തോഷമുണ്ട്.

51. ഈ പാക്കേജിൽ ഒന്നിലധികം ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. കനാലുകളടെ വശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുക, അവയെ വ്വത്തിയാക്കുക, ഡീസിൽറ്റിംഗ് വഴി ആഴംകൂട്ടുക; അണക്കെട്ടുകളിലും ജലസംഭരണികളിലും നദികളിലും അടിഞ്ഞുകൂടിയിരിക്കുന്ന മണ്ണ് നീക്കംചെയ്യുക; തീരദേശത്ത് കണ്ടൽക്കാടുകൾ ഉപയോഗിച്ച് സംരക്ഷണ ഭിത്തികൾ നിർമിക്കുക; കരകളടെയും ബണ്ടുകളടെയും ഉയർന്ന ഭാഗങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയോ <u>ക</u>ടുതൽ ഉയർത്തുകയോ ചെയ്യക; നദികളുടെ ആഴം വർദ്ധിപ്പിക്കുക, ബണ്ടുകളും ചിറകളും പുറത്തേക്ക് മാറ്റക; വെള്ളപ്പൊക്ക സ്ഥലങ്ങളിൽ നീരൊഴുക്ക് അനവദിക്കുന്നതിന് സ്വതന്ത്രമായി താഴ്ജ ബണ്ടുകൾ നീക്കംചെയ്യക; വെള്ളപ്പൊക്ക സ്ഥലങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ നദിക്കരയിലുള്ള പരന്ന പ്രദേശങ്ങൾ താഴ്തി ജല ഒഴുക്ക് ഉറപ്പവരുത്തുക; നദിയും കനാൽ ബെഡ്ഡകളും ഡ്രഡ്ജ് ചെയ്യുക; തടാകങ്ങൾ, ജലസേചന കനാലുകൾ,

കായലുകൾ എന്നിവ ബന്ധിപ്പിച്ച് ജലസംഭരണ പ്രദേശങ്ങൾ (water retention areas) നൃഷ്ടിച്ചു വെള്ളം താൽക്കാലികമായി സംഭരിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം നൃഷ്ടിക്കുക എന്നിവ ഈ ഉദ്യമത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഏതാനം മാർഗങ്ങളാണ്. ജലവിഭവ, പരിസ്ഥിതി, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പുകൾ ചേർന്നായിരിക്കും ഈ ബ്ബഹത്തായ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. 500 കോടി രൂപയെങ്കിലും ചെലവ് വരുന്ന ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രാഥമിക ഘട്ടത്തിനായി 50 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

മത്സ്യബന്ധന മേഖല

52. വിദേശ ആഴക്കടൽ മത്സ്യബന്ധനം ടോളറുകൾക്ക <u>ത</u>റന്നകൊട്ടക്കുകയാണ് നരസിംഹ റാവുവിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള കോൺഗ്രസ് സർക്കാർ ചെയ്തത്. ഇപ്പോൾ എൻ.ഡി.എ സർക്കാർ ഒരു മുന്നോട്ടപോയി തീരക്കടലിന മേൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾക്കുള്ള നിയന്ത്രണ അവകാശങ്ങൾകൂടി കവരാനാണ് ബ്ലൂഇക്കോണമി ശ്രമിക്കുന്നത്. നയരേഖയിൽ തീരക്കടലിലും ഖനനത്തിന് കോർപ്പറേറ്റകൾക്ക് ആഴക്കടലിലുമുള്ള അനവാദം മത്സ്യസമ്പത്തിന്റെ സർവ്വനാശമായിരിക്കും നൽകകയാണ്. ഇതിന്റെ ഫലം. ഇതിനെല്ലാം കടകവിരുദ്ധമാണ് ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ നിലപാട്. ഇതിനകം മത്സ്യത്തിന്റെ ആദ്യ വിൽപ്പനാവകാശം ഉറപ്പവരുത്തുന്നതിനം

ന്യായവില ലഭ്യമാക്കുന്നതിനം ' കേരള മത്സ്യത്തിന മത്സ്യലേലം, വിപണനം, ഇണനിലവാര പരിപാലന നിയമം' ഓർഡിനൻസായി പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടണ്ട്. അക്വേറിയം റിഫോംസ് സംബന്ധിച്ച് സമഗ്രമായ നിയമം മത്സ്യ കൊണ്ടുവരും. സംസ്മരണത്തിന് പഠനം നടത്തി മൂല്യവർദ്ധിത നിർമ്മാണത്തിനള്ള ഉല്പന്നങ്ങളടെ സാദ്ധ്യത കണക്കിലെടുത്ത് പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിന് **5 കോടി** രൂപ അനവദിക്കുന്നു.

ഭക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ മേഖല

- 53. പൊതു കമ്പോളത്തിലെ വിലനിലവാരം പിടിച്ചുനിർത്തുന്നതിന് 70 പുതിയ വില്പനശാലകൾ സിവിൽ സപ്ലൈസ് വകുപ്പ് ആരംഭിച്ചു. 97 വില്പനശാലകളെ അപ്ഗ്രേഡ് ചെയ്ത. സിവിൽ സപ്ലൈസ് കോർപ്പറേഷ നെയും കൺസ്യൂമർഫെഡിനെയും ശക്തിപ്പെടുത്തും. സഹകരണ സംഘങ്ങളുടെ അതിവിപുലമായ ശൃംഖലയെ ഉത്സവകാലത്തെ കമ്പോള ഇടപെടലിന് ഉപയോഗ പ്പെടുത്തും. സഞ്ചരിക്കുന്ന മാവേലിസ്റ്റോറുകളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കും.
- 54. കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ ദുരിതം ലഘൂകരിച്ച് സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാവർക്കും ഭക്ഷ്യ സാധനങ്ങൾ എത്തിക്കുന്നതിൽ ഭക്ഷ്യ പൊതു വിതരണ വകുപ്പ് നിർണ്ണായക പങ്ക് വഹിച്ചു. റേഷൻ വിതരണത്തോടൊപ്പം

സംസ്ഥാന സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച 17 അവശൃസാധനങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഭക്ഷ്യ കിറ്റ് വിതരണത്തിന് സപ്ലൈകോയും റേഷൻ കടകളം സവിശേഷ നൽകി. കേരളത്തിലെ റേഷൻകട പ്രധാന്യം ശ്ചാഖലയെ നവീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി എന്റ്.ടു.എന്റ് കമ്പ്യൂട്ടറൈസേഷൻ, എന്നിവ മെഷീനകൾ, വാതിൽപ്പടി വിതരണം നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തുടനീളം ഏത് കാർഡ് ഉടമയ്ക്കം ഏത് റേഷൻകടയിൽ നിന്നം സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാം. പരാതി പരിഹാര സംവിധാനവും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം

55. കോവിഡ് പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിസ്തലമായ സേവനമാണ് കാഴ്ച വച്ചത്. ക്വാറന്റെൻ കേന്ദ്രങ്ങൾ, CFLTC, CSLTC, DCC തുടങ്ങിയവയിലൂടെ രോഗവ്യാപനം തടയുന്നതിനം രോഗികൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട ചികിത്സ, പരിചരണം, മരുന്ന്, ഉറപ്പവതത്തുന്നതിനം എന്നിവ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ ഭക്ഷണം സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞു. വാർഡ് തല കമ്മിറ്റികൾ, സേനകൾ, സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ, യുവജന സംഘടനകൾ എന്നിവയെ ഏകോപിപ്പിച്ച് രോഗപ്രതിരോധം സാദ്ധ്യമാക്കാനം കഴിഞ്ഞു. ലോക്ക് പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ കാലയളവിൽ നടത്തിയ കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശ്ലാഘനീയമാണ്.

56. **അതിദാരിദ്ര്യ ലഘ്പകരണം** എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിന് ഒരു പദ്ധതി സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ ക്ലേശഘടകങ്ങൾ സർവെ നിർണ്ണയിക്കാനം അത് നടത്താനം കമ്മിറ്റി ലഘൂകരിക്കാ നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കാനം ന്നള്ള ഒത രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയം സ്ഥാപനങ്ങളടെ ഭരണ പങ്കാളിത്തത്തോടെയാകം അതിദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക. ഇതിന് ആവശ്യമായ ഇക അനവദിക്കുന്നതാണ്. പ്രാഥമികമായി കോടി രൂപ വകയിരുത്തന്നു.

പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റ്

57. നടപ്പിലാക്കിയ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം കേരളത്തിൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് നിർണ്ണായക ആരോഗ്യമേഖലയെ പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന വസ്തത കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പൊതുവേ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതാണ്. ഈ ഇടപെടലിനെ പതിനഞ്ചാം കമ്മീഷൻ പ്രശംസിക്കുകയും മാതൃകയിൽ മറ്റ് ധനകാര്യ ഈ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ടെന്നം ആരോഗ്യ അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഇത് കേരളത്തിന് അഭിമാനകരമാണ്. 2021-22 അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇതിന്റെ മതലുള്ള അഞ്ച് വർഷക്കാലയളവിൽ ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റായി ഇന്ത്യയൊട്ടാകെ 70,051 കോടി

രൂപ പതിനഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ അനവദിച്ചിട്ടണ്ട്. അടുത്ത അഞ്ച് വർഷകാലയളവിൽ കേരളത്തിനള്ള വിഹിതം 2968 കോടി രൂപയാണ്. അതിൽ നടപ്പ സാമ്പത്തിക വർഷം 559 കോടി രൂപ ലഭിക്കും. ഇത് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ലഭ്യമാക്കും. ഈ <u>ത</u>ക കട്ടംബാരോഗ്യ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ, ഉപകേന്ദ്രങ്ങൾ, സാമൂഹിക ആരോഗ്യ പ്രാഥമിക ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവ കേന്ദ്രങ്ങൾ, നഗര ശക്തിപ്പെടുത്തന്നതിനാണ് **.** വിനിയോഗിക്കുന്നത്. ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റിനോടൊപ്പം സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതവും പ്രാദേശിക സർക്കാർ വിഹിതവും സമന്വയിപ്പിച്ച് ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ ക്ഷട്ടതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാ.

കടുംബശ്രീ

- 58. ജീവനോപാധികൾ നഷ്ടപ്പെട്ടവർക്ക് പുതിയ ജീവനോപാധികൾ കണ്ടെത്താൻ ആവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകുന്നതിനം സംരംഭങ്ങൾക്ക് സബ്സിഡി നൽകുന്നതിനം നിലവിലുളള പ്രത്യേക ഉപജീവന പാക്കേജിന്റെ വിഹിതം, കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ 100 കോടി രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.
- 59. 70,000 ത്തോളം വനിതാ സംഘക്ഷപ്പി ഗ്രൂപ്പുകളിലൂടെ തരിശുരഹിത കേരളം സൃഷ്ടിക്കാനം ഭക്ഷ്യ സ്വയംപര്യാപ്ത

ഉറപ്പുവതത്താനം കാർഷികമേഖലയിൽ കുടുംബശ്രീ നൽകുന്ന സംഭാവന ഏറെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്. ഈ കർഷകരെ അടുത്തഘട്ടത്തിലേക്ക് ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു വരുന്നതിനായി കാർഷിക മൂല്യവർദ്ധിത ഉത്പന്ന യൂണിറ്റുകൾ കുടുംബശ്രീയിലൂടെ ആരംഭിക്കാൻ 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

- 60. കെയർ എക്കോണമിയിലെ തൊഴിലവസരങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിന് വയോജന പരിചരണം, ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പരിചരണം തുടങ്ങിയവയിൽ പരിശീലനം നൽകി ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും ആളുകളെ ലഭ്യമാക്കും.
- 61. കുടുംബങ്ങളിലെ യുവതികളുടെ പ്രാതിനിധ്യം കുടുംബശ്രീയിൽ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി ഈ വർഷം 10,000 ഓക്സിലറി അയൽക്കൂട്ട യൂണിറ്റുകൾ ആരംഭിക്കും.
- 62.വിഷരഹിത ഭക്ഷണം ജനങ്ങളുടെ അവകാശം എന്ന ആശയത്തോടെ വിഷരഹിത നാടൻ പച്ചക്കറി, പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവ മാത്രം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന, തദ്ദേശിയരായ കർഷകരിൽ നിന്നും അവ സംഭരിച്ച് കടുംബശ്രീ സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളുടെ സ്റ്റോറുകൾ മുഖേന വിപണനം നടത്തുന്നതാണ്. ഇത് കർഷകരെ നല്ല കൃഷിമുറകൾ നടത്തുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും അവർക്ക് ഇതിലൂടെ ന്യായമായ വില ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ

ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് സാധിക്കുന്നതുമാണ്. നല്ലനാടൻ കൂടാതെ പച്ചക്കറികൾ മിതമായ വിലയ്ക്ക് ലഭ്യമാകുകയും ചെയ്യാ. പ്രസ്തത സ്റ്റോറുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ വാഹനങ്ങൾ, സ്റ്റോർ നവീകരണം എന്നിവയ്ക്ക് കേരള ബാങ്ക് വായ്പ് അനുവദിക്കുന്നതാണ്. കൃത്യമായ വായ്പാ തിരിച്ചടവിന് 2 മുതൽ 3 സബ്സിഡി ശതമാനം വരെ അനവദിക്കുന്നതാണ്.

തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതികൾ

63. ദേശീയ ഗ്രാമീണ മഹാത്മാഗാന്ധി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലൂടെയും അയ്യൻകാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലൂടെയും കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കും. 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷം 8.02 കോടി തൊഴിൽ ദിനങ്ങളാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. എന്നാൽ കഴിഞ്ഞ വർഷം നടത്തിയ പ്രത്യേക പരിശ്രമങ്ങളുടെ ഫലമായി 2020-21 ൽ 10.23 കോടി ദിനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ഈ വർഷത്തേക്ക് 7.5 തൊഴിൽ കോടിയുടെ ലേബർ ബജറ്റിനാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ഇത് ഒട്ടം പര്യാപ്തമല്ല. 12 കോടി തൊഴിൽ ദിനങ്ങളെങ്കിലും സൃഷ്ടിക്കണം. അതിനായി ലേബർ ബജറ്റ് പരിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കം.

64.കേരളത്തിന്റെ ഭ്രപ്രകൃതിയുടെ പ്രാത്യേകതകൾമൂലം

നീർത്തടാധിഷ്ഠിത ആസൂത്രണം കാർഷിക അഭിവ്വദ്ധിക്ക് അതൃന്താപേക്ഷിതമാണ്. ഇതിനാവശ്യമായ ജലസംഭരണി കളും ജലനിർഗമന ചാലുകളും മണ്ണ് സംരക്ഷണ നിർമ്മിതികളും സൃഷ്ടിക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും വേണം. ഇതിനായി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയെ വിപുലമായ തോതിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തം.

65. നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനുള്ള അയ്യൻകാളി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമെങ്കിൽ കൂടുതൽ തുക അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

പൊത വിദ്യാഭ്യാസം

- 66. അധ്യാപകരും, സഹപാഠികളും ചേർന്ന ആനന്ദകരമായ സ്ക്കൂൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽ നിന്ന വീട്ടിലെ നാലു ചുമരുകൾക്കുള്ളിലേക്ക് ചുരുക്കപ്പെട്ട നമ്മുടെ കുട്ടികളുടെ മാനസിക സംഘർഷങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി വിവിധ കർമ്മ പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുവാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പ്രസ്തൃത വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് വിശദമായ പഠനം നടത്തുന്നതിലേക്കായി വിദ്യാഭ്യാസ, ആരോഗ്യ, സാമൂഹ്യ വിദഗ്ധരടങ്ങുന്ന സമിതിയെ നിയോഗിക്കും.
- 67. കോവിഡ് രോഗവ്യാപനം കുട്ടികൾക്കും രക്ഷകർത്താ ക്കൾക്കും ഭാവിയെ കുറിച്ചുള്ള ഉൽക്കണ്റ സൃഷ്ടിക്കുന്ന തോടൊപ്പം വിവിധ

മാനസികാരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്കും കാരണമാകുന്നണ്ട്. ഈ വിഷയം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ടെലി / ഓൺലൈൻ സംവിധാനങ്ങളിലൂടെ കൗൺസിലിംഗ് നൽകുന്നതിനായി ഒരു സ്ഥിരം സംവിധാനം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

- 68. കൂടാതെ കുട്ടികളുടെ സർഗ്ഗവാസന പരിപോഷിപ്പിക്കുന്ന തിന്തം, കലാ- കരകൗശല സൃഷ്ടികൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനും, തെരഞ്ഞെടുത്ത സൃഷ്ടികൾ വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ വഴി സംപ്രേക്ഷണം ചെയ്യുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിക്കും. കുട്ടികൾക്ക് ഇതിനാവശ്യമായ പരിശീലനവും വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ മുഖേന നൽകുന്നതായിരിക്കും.
- 69. അതോടൊപ്പം കുട്ടികളുടെ ശാരീരിക ആരോഗ്യവും പ്രതിരോധശേഷിയും കായികക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതി നായി യോഗ, മറ്റ് വ്യായാമ മുറകൾ എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു കൊണ്ടുള്ള പ്രത്യേക ഫിസിക്കൽ എജ്യുക്കേഷൻ സെഷനകൾ വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ വഴി സംപ്രഷണം ചെയ്യും.
- 70. കൈറ്റ് വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ വഴിയുള്ള ഓൺലൈൻ ക്ലാസ്സുകളോടൊപ്പം തന്നെ അതാത് വിദ്യാലയങ്ങളിലെ അധ്യാപകർ നയിക്കുന്ന ഓൺലൈൻ ക്ലാസ്സുകൾ കൂടി സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. വെർച്ചൽ റിയാലിറ്റി, ഓഗ്മെന്റഡ് റിയാലിറ്റി സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ

ഉൾപ്പെടുത്തി കുട്ടികൾക്ക് സ്കൂൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽ പഠനം സാധ്യമാക്കുന്ന രീതിയിൽ ഒരു പൊതു ഓൺലൈൻ അധ്യയന സംവിധാനം സൃഷ്ടിക്കും. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ അനവദിക്കുന്നു.

71. വിദ്യാത്ഥികളുടെ ഓൺലൈൻ പഠനത്തിന് അവർക്ക് 2 ലക്ഷം ലാപ്പ്ടോപ്പുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സ്കീമിന് കെ.എസ്.എഫ്.ഇ രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് സമയബന്ധിതമായി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്.

ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം

72. കൂടുതൽ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയ്ക്ക് ഉന്നത പ്രാധാന്യം അതിനായി നിരവധി പദ്ധതികളം നല്കേണ്ടത്രണ്ട്. നിർദ്ദേശങ്ങളം ജനവരിയിലെ ബജറ്റ് പ്രഖ്യാപനത്തിൽ വിശദീകരിച്ചിട്ടണ്ട്. അന്താരാഷ്ട്രതലത്തിൽ ഇപ്പോൾ നടന്ന വരുന്ന വൈജ്ഞാനികവിസ്റ്റോടനം തൊഴിലിനേയും ഉപജീവനത്തെയും സംബന്ധിച്ച നമ്മുടെ ധാരണകളെ മുന്നേറാൻ മാറ്റിമറിക്കുകയാണ്. ഇതിനോടൊപ്പം നമുക്ക് യാകെ കഴിയണമെങ്കിൽ പൃതിയൊത വെജ്ഞാനിക സമൂഹത്തിലേക്കുള്ള കേരളത്തിൽ ഇന്ന് അനിവാര്യമാണ്. മാറ്റം സത്വരമായുള്ള അതിനനുസരിച്ചുള്ള ജ്ഞാനോല്പാദനവും പ്രയോഗവും കേരളസമൂഹത്തിന് വിധത്തിൽ സ്കൾ മുതൽ മുഴുവനം സാധ്യമാക്രന തലം

ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസവും എല്ലാ ഗവേഷണവുമടക്കമുള്ള മേഖലകളിലും കാലഘട്ടത്തിനന്സരിച്ചുള്ള വേണ്ടിവരും. പുന:സംഘാടനം പ്പതിയ സാഹചര്യങ്ങളിൽ ജ്ഞാനോല്പാദന ത്തിനള്ള പ്രാപ്തിയും തദ്ദേശിയവും തലത്തിലുമുള്ള മേഖകളിൽ തൊഴിൽ അന്താരാഷ്ട ചലനങ്ങൾ നെപുണികളുമുള്ള സ്പപ്പിയ്ക്കാനുള്ള പുതിയ കേരള സമ്പഹത്തെ വളർത്തിയെടുക്കുന്ന വിധത്തിൽ നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനത്തിന്റെ പുനർനിർമ്മാണം അടിയന്തിരകർത്തവ്യമായി സർക്കാർ കാണന്നു. നമ്മുടെ സംവിധാനത്തെ പരിശോധിച്ച് പുനസംഘാടന വിദ്യാഭ്യാസ പ്രയോഗിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ അടങ്ങിയ റിപ്പോർട്ട് മൂന്ന് മാസത്തിനകം സമർപ്പിക്കാൻ ഉന്നതാധികാരമുള്ള കമ്മീഷനെ നിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കം.

73. 2020 ഒക്ടോബർ 2-ന് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച ശ്രീനാരായണ ഇരു ഓപ്പൺ സർവ്വകലാശാലക്ക് അടിസ്ഥാന സൗകര്യം അടിയന്തിരമായി ഒരുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

നോളജ് ഇക്കോണമി മിഷൻ

74. ജനവരിയിൽ അവതരിപ്പിച്ച ബജറ്റ് അഭ്യസ്തവിദ്യർക്ക് തൊഴിൽ നല്പന്നതിനായി ഒരു സമഗ്ര പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഇതിനെ തുടർന്ന്

ബഹ്മ: മുഖ്യമന്ത്രി ഈ പദ്ധതി ഫെബ്രുവരി 9-ന് ഉത്ഘാടനം നിർവഹിച്ചു. ഇതിനായി വിവിധ സർക്കാർ ഏജൻസികളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന ചുമതല കെ-ഡിസ്ക്ലിന് നൽകുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

- ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സാങ്കേതിക സർവ്വകലാശാല ഡിജിറ്റൽ വർക്ക്ഫോഴ്ല് മാനേജ്ലെ ന്റ് സിസ്റ്റം (DWMS) സ്ഥാപിച്ച. 2021 മെയ് 27 വരെ 27,000-ത്തിലധികം തൊഴിലന്വേഷകർ ഇതിൽ രെജിസ്റ്റർ കുടുംബശ്രീയുടെ ഇതിനെ ചെയ്തിട്ടണ്ട്. ഉപദൗത്യമായി ഒത പരിഗണിക്കാനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു. 1048 കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺസ്, പരിശീലനത്തിനായുള്ള 152 ബ്ലോക്ക് കോർഡിനേറ്റർമാർ, കുടുംബശ്രീയുടെയും കട്ടംബശ്രീയിലെ സംസ്ഥാന തല ദൗതൃസംഘത്തിന്റെയും പരിശീലനത്തിനായുള്ള 14 ജില്ലാ എന്നിവർ കെ-ഡിസ്കിന്റെ ജില്ലാ എക്സിക്യട്ടീവുകൾ, പ്രോഗ്രാം ASAP-ന്റെ 2744 സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് എക്സിക്യട്ടീവുകളുമായും എക്സിക്യട്ടീവുകളുമായും ചേർന്ന് കർമ്മമേഖലയെ ചലിപ്പിക്കം.
- അഭ്യസ്തവിദ്യരായ 76. തൊഴിലന്വേഷകരുടെ പ്രൊഫൈലുകൾ കരിയർ വിലയിരുത്തുന്നതിനം, അവർക്ക് കൗൺസിലിംഗ് നൽകുന്നതിനം, പരിശീലന പരിപാടികളിൽ മൈക്രോ അവരെ സംവിധാനം ഐ.സി.ടി. ചേർക്കുന്നതിനമായുള്ളൊരു അക്കാദമി സാധ്യമാക്കിയിട്ടണ്ട്. പ്രൊഫഷണൽ എച്ച്ആർ ഏജൻസികളെയും

പ്ലെയ്സ്മെന്റ് ഓഫീസർ മാരെയും ഇതുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം ഒരുക്കുന്നതിന്റെ ആദ്യപടിയായി താത്പര്യപത്രം ക്ഷണിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

പരിശീലനം ലഭിച്ച തൊഴിലന്വേഷകരെ തൊഴിൽ ദാതാക്കളമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും, തുടർന്നുള്ള അവരുടെ ഇടപെടൽ സുഗമമാക്കുകയും അതുവഴി ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോമിന്റെ വികാസവും പുത്തൻ പ്രയോജനപ്പെടുത്താനള്ള സാദ്ധ്യതകളം അവസരങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുക എന്നള്ളതാണ് വലിയ വെല്ലവിളി. സംബന്ധിച്ച ഏറ്റവും ഇതു കൂടിയാലോചനകൾ വ്യാവസായിക രംഗത്തെ പ്രമുഖരുമായി നടത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, പുത്രതായാത അത്യാധുനിക ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോം വികസിപ്പിക്കുന്നതിനേക്കാൾ, നിലവിലുള്ള ചേർന്ന് നിന്ന് ലഭ്യമായ സാങ്കേതിക സംരംഭകരുമായി അവരിൽ ഘടകങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതാണ് നല്ലത് എന്ന ഒരു സമവായമാണ് ഈ ചർച്ചകളിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞത്. ഇതുവഴി വിപണിയെ കൂടുതലായി മനസിലാക്കുകയും അതിനന്സരിച്ച് നൈപ്പണി മൂല്യനിർണ്ണയ പ്രോഗ്രാമുകൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനം കെ-ഡിസ്കിനാവും. രീതിയിൽ ഈ ഡിജിറ്റൽ വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ കെ-ഡിസ്മമായി പ്ലാറ്റ്ഫോം സഹകരിക്കാൻ തയ്യാറുള്ള താത്പര്യമറിയിക്കാൻ സംരംഭകരെ ക്ഷണിക്കുകയുണ്ടായി.

- 78. വിവിധ വ്യാപകമായ നിയമന രാജ്യങ്ങളിൽ തൊഴിൽ ശൃംഖലയുള്ള ഒരു പ്രശസ്ത ആഗോള റിക്രൂട്ട്മെന്റ് പോർട്ടൽ ബ്രാൻഡായ നോളജ് മിഷനമായി മോൺസ്റ്റർ, കേരള സഹകരിച്ച് വരുന്നു. നാൽപതിനായിരം തൊഴിൽ ദാതാക്കളടേതായി മൂന്ന് ലക്ഷത്തിലധികം സജീവമായ തൊഴിലവസരങ്ങൾ മോൺസ്റ്റർ ഇന്ത്യയിൽ നിലവിലുണ്ട്. 247 രാജ്യങ്ങളിൽ വ്യാപിച്ചകിടക്കുന്ന ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും ഫ്രീലാൻസ് മാർക്കറ്റ് ശൃംഖലയായ ഫ്രീലാൻസർ ഡോട്ട് കോമും ഇതിൽ താത്പര്യമറിയിച്ചിട്ടണ്ട്. ചേർന്നം DWMS-ൽ അവതമായി ഒത മൈക്രോസൈറ്റ് ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകൾ പരിശോധിച്ചവരുന്നു.
- 79. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി, വീടിനടുത്ത് ജോലി ചെയ്ത് തൊഴിൽ ദാതാക്കളുമായി ഇടപഴകുന്ന വിജ്ഞാന തൊഴിലാളികൾക്കായി ഒരു സാമൂഹിക സുരക്ഷാ സംവിധാനവും പ്രാഥമിക സൗകര്യങ്ങളും ഒരുക്കുന്നതിനുള്ള രൂപരേഖ തയാറാക്കും.
- 80. മുഖ്യമന്ത്രി ചെയർപേഴ്സണായും ധനമന്ത്രി വൈസ് ചെയർപേഴ്സണായും, വ്യവസായം, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം, തൊഴിലും നൈപുണ്യവും, കൃഷി എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ മന്ത്രിമാരും അടങ്ങുന്ന ഒരു രെജിസ്റ്റേഡ് സൊസൈറ്റിയായി കെ-ഡിസ്ക് രെജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കെ-ഡിസ്ക്കിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടന്നു വരുന്ന പരിപാടികളെ ഒരു നോളഡ്ജ് ഇക്കോണമി മിഷനായി പ്രഖ്യാപിക്കുവാൻ എനിക്ക് അതിയായ

സന്തോഷമുണ്ട്. ജൂലൈ മാസം 15-ന മുൻപ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ഒരു സമഗ്ര റിപ്പോർട്ട് സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കുവാൻ നിർദേശം നൽകിയിട്ടണ്ട്. കേരള നോളെജ് സൊസൈറ്റി കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിന്റെ നൈപുണ്യ നവീകരണ പ്രോത്സാഹനം, ഭാഗമായുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസ സന്ദ്രദായം പരിവർത്തനം, ഉന്നത ശക്തിപ്പെടുത്തൽ എന്നിവയ്ക്കായി ' നോളജ് ഇക്കണോമി ഫണ്ട് എന്ന നിലയിൽ വകയിരിത്തിയിരിക്കുന്ന തുക 200 കോടി രൂപയിൽ നിന്ന് 300 കോടിയായി ഉയർത്തന്നു.

ആയുഷ്

81. പ്രതിരോധശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനം കോവിഡാനന്തര ചികിത്സകൾക്കാ ആയുഷ് വകപ്പുകൾ മുഖാന്തിരം ഔഷധങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാ. ഇതിനായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

വിനോദ സഞ്ചാരം

82. കോവിഡ് വ്യാപനം മൂലം നമ്മുടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ നെടുംതുണായ വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയ്ക്ക് കടുത്ത തിരിച്ചടിയാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ജി.എസ്.ഡി.പിയിൽ നിർണായക സ്വാധീനമുള്ള മേഖലയാണ് ടൂറിസം. 5 ലക്ഷം പേർക്കു നേരിട്ടും 20 ലക്ഷം പേർക്കു പരോക്ഷമായും തൊഴിൽ നൽകുന്നതാണ് ഈ മേഖല. കോവിഡ്

വ്യാപനത്തിന്റെ ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ അന്താരാഷ്ട്ര ടൂറിസം മേഖലയിൽ 80 ശതമാനത്തോളം ഇടിവാണ് ഉണ്ടായത്. കേരള സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലും ഇത് പ്രതിഫലിച്ചിട്ടുണ്ട്. കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം വ്യാപനവും ഇടർന്നുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങളും ടൂറിസം മേഖലയിലുള്ളവരുടെ ഉപജീവനം തീർത്തും ഇല്ലാതാക്കിയിരിക്കുകയാണ്.

- 83. വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയുടെ പൂർണ്ണമായ തിരിച്ച വരവ് കോവിഡ് വ്യാപനം അവസാനിച്ച ശേഷമേ സാധ്യമാക്ട തയ്യാറെടുപ്പുകൾ ആവശ്യമായ ഇതിലേക്കായി വ്യക്തമായ നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. കോവിഡാനന്തരമുള്ള മുന്നൊരുക്കത്തോടെ തന്നെ സാധ്യതകൾ അവലോകനം ചെയ്ത് മേഖലയിൽ ട്ടറിസം ഈ വളർച്ച ഉറപ്പ് വരുത്തുന്ന ദീർഘകാല പദ്ധതികൾ ദ്രതഗതിയിലുള്ള തിനാണ് സർക്കാർ ആവിഷ്ടരിക്കുന്ന രൂദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്. കോവിഡിന്റെ ദീർഘകാല ആഘാതങ്ങളടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രതിസന്ധിയെ, മുന്നോട്ടള്ള പുരോഗതിയ്ക്കള്ള അവസരമായി ഒരു കണക്കാക്കി പരിസ്ഥിതി പുനർനിർമാണത്തില്ലന്നിയ ഉത്തരാവാദിത്ത വിനോദ സഞ്ചാര സമീപനത്തിന് ഈ സർക്കാർ പ്രോത്സാഹനം നൽകം.
- 84. ടൂറിസം വകുപ്പിന് മാർക്കറ്റിങ്ങിന് നിലവിലുള്ള 100 കോടി ത്രപയ്ക്ക് പുറമേ 50 കോടി ത്രപ കൂടി അധികമായി അനവദിക്കുന്നു. ടുറിസം മേഖലയിൽ കൂടുതൽ പ്രവർത്തന മൂലധനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി

400 കോടി കെ.എഫ്.സി ത്രപയുടെ വായ്യ ലഭ്യമാക്കം. വിനോദ സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്നതിനായി കേരളത്തിലെ മനോഹരമായ ജലാശയങ്ങളിലും കരയിലും സഞ്ചരിക്കുന്ന ആംഫിബിയൻ വാഹന സൗകര്യം ലഭ്യമാക്കം. ആദ്യ ഘട്ടമായി കൊല്ലം, കൊച്ചി, തലശ്ശേരി 5 ഇത് ആരംഭിക്കാ. ഇതിനായി മേഖലയിൽ കോടി രൂപ അനവദിക്കുന്നു.

- 85. കോവിഡ് മൂലമുള്ള സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി കാരണം വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിലെ പല സംരംഭങ്ങളും അടച്ചു പൂട്ടലിന്റെ വക്കിലാണ്. ഈ മേഖലയിലെ ഇത്തരം പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ ഒരു പുനത്യജ്ജീവന പാക്കേജ് നടപ്പാക്കുന്നതാണ്. പാക്കേജിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ടൂറിസം വകുപ്പ് തയ്യാറാക്കും. പാക്കേജിനുള്ള സർക്കാർ വിഹിതമായി 30 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 86. കേരളത്തിൽ കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം വരവിന്റെ ആഘാതം അടുത്ത ടൂറിസ്റ്റ് സീസണിന് മുൻപായി കറയുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. അത്തരം ഒരു സാഹചര്യം സംജാതമാകുകയാണെങ്കിൽ കേരളത്തെ അന്താരാഷ്ട്ര ആഭ്യന്തര വിനോദ സഞ്ചാരികളുടെ ഒരു പ്രധാന ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രമായി ആകർഷിക്കുന്നതിനുളള മുന്നൊരുക്കുങ്ങളും തന്ത്രങ്ങളും ആവിഷ്ക്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന് പ്രളയാനന്തര കാലത്ത് വിജയകരമായി നാം നടപ്പാക്കിയതുപോലുളള കാമ്പെയിൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും

കൂടുതൽ ഊർജ്ജിതമായി നടപ്പിലാക്കുവാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതിന്റെ ഭാഗമായി താഴെപ്പറയുന്ന രണ്ട് സർക്യൂട്ട് ടൂറിസം പരിപാടികൾ പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്.

- i. മലബാർ ലിറ്റററി സർക്യൂട്ട് മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ അതികായൻമാരായ ഇഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ചൻ, വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ, ഒ.വി.വിജയൻ, എം.ടി.വാസുദേവൻ നായർ എന്നിവരിലൂടെ പ്രശസ്തി നേടിയ ഇഞ്ചൻ സ്മാരകം, ബേപ്പൂർ, തസ്രക്ക്, ഭാരതപ്പുഴയുടെ തീരങ്ങൾ, കൂടാതെ പൊന്നാനി, തൃത്താല എന്നീ സ്ഥലങ്ങളെ കോർത്തിണക്കിയുളള ടൂറിസം സർക്യുട്ട്.
- ii. **ബയോ ഡൈവേഴ്ലിറ്റി സർക്യൂട്ട് -** കൊല്ലം ജില്ലയിലെ അഷ്ടമുടിക്കായൽ, മൺട്രോതുരുത്ത്, കൊട്ടാരക്കര, മീൻപിടിപ്പാറ, മൂട്ടറമരുതിമല, ജടായൂപാറ, തെന്മല, അച്ചൻകോവിൽ എന്നീ പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ഒരു ബയോ ഡൈവേഴ്ലിറ്റി ടൂറിസം സർക്യൂട്ട്.

ഈ സർക്ക്യൂട്ടുകൾക്കായി 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വ്യവസായം

87. എം.എസ്.എം.ഇ. കൾക്ക് കുറഞ്ഞ പലിശ നിരക്കിൽ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. നിലവിലുള്ള എം.എസ്.എം.ഇ. കൾക്ക് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ അധിക പ്രവർത്തന മൂലധന വായ്യയും ടേം ലോണം ലഭ്യമാക്കും.

ഇവയ്ക്കെല്ലാം കൂടി 2000 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. പലിശ ഇളവ് നൽകുന്നതിന് 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

88. വ്യവസായ വകുപ്പ് നിലവിൽ നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന സംരംഭകത്വ സഹായ പദ്ധതിക്ക് (ESS) 25 കോടി ത്രപയം നാനോ വ്യവസായ ഭവന യൂണിറ്റുകൾക്ക് മാർജിൻ മണിയം പലിശ സഹായവും നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിക്ക് 15 കോടി ത്രപയം അധികം വകയിരുത്തുന്നു.

പട്ടിക ജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസനം

പട്ടിക ജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളുടെ ഒന്നാം വികസന പ്രശ്നങ്ങൾ പൂർണമായി പരിഹരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഒന്നാം തലമുറ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം തേടുന്നതി നോടൊപ്പം രണ്ടാം തലമുറ വികസനപ്രശ്നങ്ങൾ കൂടി വലിയ പ്രാധാന്യത്തോടെ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി രണ്ട് പരിപാടികൾ പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്. ഒന്ന്, പട്ടിക ജാതി/ പട്ടിക വർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന 100പേർക്ക് ഈ വർഷം 10 ലക്ഷം രൂപ വീതം സംരംഭകത്വ സഹായം നൽകന്നതാണ്. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന സംരംഭകർക്ക് സമഗ്രമായ പ്രാരംഭ പിൻതുണയും ഉറപ്പാക്കാം. കറഞ്ഞ പലിശയ്ക് വായ്യാ ഉറപ്പാക്കാം. ഇത് നിലവിലുള്ള സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടികൾക്ക്

പുറമേ ആയിരിക്കാം. ഇതിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തന്നു.

90. രണ്ടാമത്തേത് പ്രതിഭാ പിതുണാ പരിപാടിയാണ്. ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ തുടങ്ങിവച്ച ഈ പരിപാടി പട്ടിക ജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസനവകുപ്പിന്റെ കൂടി പങ്കാളിത്തത്തോടെ വിപുലമാക്കാനാണ് ആലോചിക്കുന്നത്. കലാ സാംസ്കാരിക സാഹിത്യ രംഗങ്ങളിൽ പ്രതിഭ തെളിയിച്ച പട്ടിക ജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാരായ യുവതീ യുവാക്കൾക്ക് അവർ കഴിവ് തെളിയിച്ച മേഖലയിൽ തുടർന്നും പ്രവർത്തിച്ച് മുന്നേറുന്നതിനാണ് ഈ സഹായം. ഒരാൾക്ക് ഒരു ലക്ഷം രൂപ വച്ച് 1500 പേർക്ക് പ്രതിഭാ പിതുണ നൽകും. പ്രതിഭാ പിതുണ സഹായം ലഭിക്കുന്നവർക്ക് അവരുടെ പ്രവർത്തനം നടത്താൻ ഇതിനുപുറമേ പലിശരഹിത വായ്യയും നൽകും. പരിപാടിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പം പട്ടിക ജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പം ചേർന്ന് തയ്യാറാക്കും.

നോർക്ക

91. കോവിഡ് മഹാമാരി പ്രവാസികൾക്കിടയിൽ വലിയ ആഘാതമാണ് സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്. കോവിഡ് മഹാമാരി മൂലം ഇതുവരെ 14,32,736 പ്രവാസികൾ തിരികെയെത്തുകയും ഇതിൽ ഏറെ പേർക്കും തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട അവസ്ഥയുമാണുള്ളത്. തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട പ്രവാസികളെ പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനും അവർക്ക് സ്വയം തൊഴിൽ

സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനും അതിന് പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനമുള്ള പുന:രധിവാസ പദ്ധതിയാണ് നോർക്ക സെൽഫ് എംപ്ലോയ്മെന്റ് സ്റ്റീം.

92. ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം വിവിധ ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് കുറഞ്ഞ പലിശക്ക് 1000 കോടി രൂപ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ഇതിന്റെ പലിശ ഇളവ് നൽകുന്നതിന് 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പ്രവാസികളുടെ വിവിധ ക്ഷേമപദ്ധതികൾക്കുളള ബജറ്റ് വിഹിതം 170 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.

കേരളാ ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ

- 93. 2016 ൽ, 2400 കോടി രൂപയായിരുന്ന കെ.എഫ്.സി -യുടെ വായ്പ് ആസ്തി, 2021 മാർച്ച് 31 ലെ താല്കാലിക കണക്കുകൾ പ്രകാരം 4700 കോടി രൂപയായി വർദ്ധിച്ചു. കെ.എഫ്.സി യുടെ വായ്പ് ആസ്തി അടുത്ത 5 വർഷം കൊണ്ട് പതിനായിരം കോടി രൂപയായി ഉയർത്താൻ ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം കെ.എഫ്.സി 4500 കോടി രൂപയുടെ പുതിയ വായ്പ്കൾ അനുവദിക്കും.
- 94. കെ.എഫ്.സി യിൽ നിന്ന് വായ്പയെടുത്ത് 2020 മാർച്ച് 31 വരെ, കൃത്യമായി തിരിച്ചടവ് നടത്തിയ വ്യവസായികൾക്ക്, കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷം, കോവിഡ് പ്രതിസന്ധിയിൽ നിന്നം കരകയറുന്നതിനായി, 20 ശതമാനം അധിക വായ്പ്ര നൽകുകയുണ്ടായി.

കോവിഡിന്റെ തരംഗത്തിൽ ടൂറിസം മേഖലയും രണ്ടാം ചെറുകിട വീണ്ടും പ്രതിസന്ധിയിലായി. വ്യവസായ ഇത് മേഖലയും കണക്കിലെടുത്ത്, ഇത്തരം സംരംഭകർക്ക് 20 ശതമാനം വീണ്ടും അധിക വായ്യ, അതായത് മൊത്തം 40 ശതമാനം അധിക വായ്യ, നൽകുന്ന ഒരു പദ്ധതി കെ.എഫ്.സി ആവിഷ്കരിക്കും. ഇതിനായി കെ.എഫ്.സി 500 കോടി രൂപ മാറ്റിവയ്ക്കാം. പ്രതിസന്ധി നേരിടുന്ന സംരംഭകർക്ക് മുതൽ തിരിച്ചടവിന് ഒരു വർഷം വരെയുള്ള മൊറട്ടോറിയം അന്മവദിക്കും.

95. കോവിഡ് രോഗവ്യാപനത്തെ തടയാനം രോഗികൾക്ക് നൽകാനം സഹായിക്കുന്ന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന ആശ്വാസം സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 50 ലക്ഷം രൂപ വരെ, മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സംരംഭക വികസന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഉദാര വ്യവസ്ഥകളിൽ കേരളാ ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ വായ്യ നൽകം. ഏഴ ശതമാനമായിരിക്കം പലിശ നിരക്ക്. ഓക്ലിജൻ സിലിണ്ടർ, ഓക്ലിജൻ ജനറേറ്റർ, ഓക്ലിജൻ കോൺസെൻട്രേറ്റർസ്, ലിക്വിഡ് ഓക്സിജൻ, വെന്റിലേറ്റർ, മെഷീൻ ഓക്ലിമീറ്റർ, പോർട്ടബിൾ എക്സറേ **ഇടങ്ങിയവയുടെ** നിർമ്മാണത്തിനളള യൂണിറ്റകൾ സ്ഥാപിക്കാനാണ് വായ്പ.

ഗതാഗതം

96. കോവിഡ് 19 മഹാമാരി മൂലം കൂടുതൽ പ്രതിസന്ധിയിലായ

കോർപ്പറേഷനാണ് കേരളത്തിലെ പൊത്രമേഖലാ പ്രമുഖ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. നിലവിൽ ശമ്പളം, പെൻഷൻ ബാധ്യതകൾ സഹായത്തോടെയാണ് നിറവേറ്റപ്പെടുന്നത്. സർക്കാർ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി യുടെ പ്രവർത്തന നഷ്ടം കുറക്കുന്നതിന്റ പ്രാരംഭ നടപടിയെന്ന നിലയിൽ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി യൂടെ 3000 ഡീസൽ ബസുകൾ CNG യിലേക്ക് ഘട്ടംഘട്ടമായി മാറ്റന്നതാണ്. ആയതിന് നിലവിൽ 300 കോടി രൂപ ചെലവ് വരുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. **നടപ്പ്** വിഹിതം 100 വർഷത്തെ സാമ്പത്തിക കോടി രൂപയായി ഉയർത്തന്നു.

- 97. പുതുക്കാട് കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി യുടെ മൊബിലിറ്റി ഹബ്ബിനായും (Hub and Spoke model) കൊല്ലത്ത് ആധുനിക ബസ്സ് സ്റ്റാന്റ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനം കിഫ്ബിയുമായി ചേർന്ന് പദ്ധതി രൂപീകരിക്കും.
- 98. പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഗതാഗതത്തിന് ഒരു പുത്തൻ ചുവട് വെയ്യ് എന്ന നിലയിൽ ഇന്ത്യൻ ഓയിൽ കോർപ്പറേഷന്റേയും സിയാലിന്റേയും സഹകരണത്തോടെ പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഹൈഡ്രജൻ ഇന്ധനമായി 10 പുതിയ ബസുകൾ നിരത്തിലിറക്കുന്നതാണ്. സർക്കാർ വിഹിതമായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
  - 99. ഇരുചക്ര വാഹനം ഉപയോഗിച്ച് വിവിധതരത്തിലുള്ള സാധാരണ

തൊഴിലുകളിൽ ഏർപ്പെടുന്ന പത്രവിതരണക്കാർ, മത്സ്യക്കച്ചവടക്കാർ, കച്ചവടക്കാർ, ഡെലിവെറി ഹോം ചെറുകിട നടത്തുന്ന യ്യവാക്കൾ തുടങ്ങിയവർക്ക് ഇന്ധനചെലവ് കുറഞ്ഞതും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവുമായ ഇലക്ലിക് ഇലക്ലിക് ഇരുചക്രവാഹനങ്ങളം ഓട്ടോറിക്ഷകളം ലഭൃമാക്കുന്നതിന് ധനകാര്യ സ്ഥപനങ്ങളുമായി ചേർന്ന് ഒരു വായ്റ്റാ സ്കീം 2021-22 10,000 ആവിഷ്ടരിക്കാം. സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ഇരുചക്രവാഹനങ്ങളം 5000 ഓട്ടോറിക്ഷയും വാങ്ങാനായി 200 കോടി ത്രപയുടെ വായ്പയാണ് വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്. പലിശയുടെ ഒരു ഭാഗം സർക്കാർ വഹിക്കാം. **പലിശ ഇളവ് നൽകന്നതിന് 15 കോടി ത്രപ** വകയിരുത്തുന്നു.

100. ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് കേരളത്തിലെ റോഡുകളുടെയും പാലങ്ങളുടെയും നിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിൽ ശ്രദ്ധേയമായ നേട്ടം കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ദേശീയ പാതകളിലേയും എം.സി. റോഡിലേയും പ്രധാന ജംഗ്ഷന്മകളിൽ തിരക്കേറിയ സമയത്തെ ഗതാഗതകരുക്ക് പരിഹരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന് അടിയന്തിര പരിഹാരം കാണുന്നതിനായി ഒരു ശാസ്ത്രീയ പഠനം ആവശ്യമാണ്. പഠനത്തിനം മറ്റ് പ്രാഥമിക ചെലവുകൾക്കുമായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

പുനരുപയോഗ ഊർജജം

101. ഹരിത ഊർജ്ജവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലകളിൽ ഗവേഷണം നടത്തന്നതിനം പുനൽപയോഗ ഊർജ്ജത്തെ ക്കുറിച്ച് ജനങ്ങളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനമായി കേരള സർവ്വകലാശാലയിൽ സെന്റർ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. എനർജി ഇതിന്റെ റിനൃവബിൾ ഓഫ് 10 നടത്തുന്നതിന് പ്രായോഗികതാ പഠനം ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

റവനു

- 102. കൃത്യതയാർന്ന ഭ്രരേഖയും അനബന്ധ സേവനങ്ങളം ജനങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്ത് CORS റീ-സർവ്വെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഡിജിറ്റൽ ടെക്കോളജി ഒത ഈ സമയബന്ധിതമായി സർക്കാരിന്റെ കാലയളവിൽ തന്നെ പൂർത്തികരിക്കുന്നതായിരിക്കം.
- 103. അടുത്ത 5 വർഷം കൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ വില്ലേജ് ഓഫീസുകളും വില്ലേജ് ഓഫീസുകളിൽ നിന്നം നൽകുന്ന എല്ലാ സേവനങ്ങളും സ്താർട്ട് ആക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കും.

സാമൂഹ്യനീതി

104. ഗാർഹിക ജോലികളിലെ കാഠിന്യം കറയ്ക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ട് സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള **സ്മാർട്ട് കിച്ചൻ പദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭ**

ഘട്ടത്തിന് 5 കോടി ത്രപ വകയിരുത്തുന്നു. പ്രസ്തത പദ്ധതി കെ.എസ്.എഫ്.ഇ യുമായി ചേർന്ന് നടപ്പിലാക്കുന്ന തായിരിക്കും.

105. കോവിഡ് മഹാമാരിമൂലം മാതാപിതാക്കൾ മരണപ്പെട്ട കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് സർക്കാർ പ്രത്യേക പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. 3 ലക്ഷം രൂപ കുട്ടികൾക്ക് ഒറ്റത്തവണയായി നൽകം. 18 വയസുവരെ രണ്ടായിരം രൂപ വീതം നൽകുകയും ബിരുദതലം വരെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ ചെലവ് സർക്കാർ വഹിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതിനായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സാംസ്കാരികം

- 106. കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിലെ ഉജ്വല വ്യക്തിത്വമായിരുന്ന കെ. ആർ. ഗൗരിയമ്മയ്ക്ക് ഉചിതമായ സ്മാരകം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 107. ആറുപതിറ്റാണ്ടിലേറെക്കാലം സംസ്ഥാന രാഷ്ട്രീയത്തിലും സാമൂഹ്യരംഗത്തും നിറഞ്ഞു നിന്ന **ആർ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്ക്** കൊട്ടാരക്കരയിൽ സ്മാരകം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 108. വ്യത്യസ്ത മതദർശനങ്ങളിലെ മാനവികതയുടെ മൂല്യങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നത് ലക്ഷ്യമിട്ട് മഹാത്മാഗാന്ധി സർവ്വകലാശാലയിൽ

' മാർ ക്രിസോസ്റ്റം ചെയർ' സ്ഥാപിക്കാൻ 50 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തന്നു.

ഭരണനിർവ്വഹണം

- 109. എല്ലാ സർക്കാർ സേവനങ്ങളും ഓൺലൈനായി പൗരൻമാർക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് എല്ലാ വകുപ്പുകളെയും സജ്ജമാക്കും. മഹാത്മാ ഗാന്ധിയുടെ ജന്മദിനത്തിൽ, 2021 ഒക്ടോബർ 2-ന് ഈ പദ്ധതി ഔദ്യോഗികമായി ആരംഭിക്കും.
- 110. സർക്കാർ സേവനങ്ങൾ വേഗത്തിലാക്കുന്നതിന് എല്ലാ വകുപ്പുകളിലും ഇ-ഓഫിസ്, ഇ-ഫയൽ സംവിധാനങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

വെൻച്വർ കാപ്പിറ്റൽ ഫണ്ട്

111. ചെറുകിട-ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങളുടേയും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളടേയും അതിവേഗ വളർച്ചയെ സഹായിക്കുന്നതിന് 100 കോടി രൂപ കോർപ്പസ് ഉള്ള ഒരു വെൻച്വർ കാപ്പിറ്റൽ ഫണ്ട് സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കെ.എഫ്.സി., കെ.എസ്.എഫ്.ഇ., കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി, കേരള സംസ്ഥാന സഹകരണ ബാങ്ക്, വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ എന്നിവയുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയും വിദേശ മലയാളികളുടെ നിക്ഷേപത്തിലൂടെയും ഫണ്ട് സമാഹരിക്കും. ത്വരിത വളർച്ചാ സാധ്യതയുള്ള സാങ്കേതിക-

സാങ്കേതികേതര സംരംഭങ്ങളെ ഈ ഫണ്ട് സഹായിക്കും. ഈ ഫണ്ട് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് വെൻച്വർ കാപ്പിറ്റൽ മേഖലയിലെ പരിചയ സമ്പന്നരെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഒരു പ്രൊഫഷണൽ മാനേജ്മെ ന്റ് ടീമിന് ത്രപം നൽകും. ഈ ഫണ്ട് ത്രപവത്ക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാരംഭ ചെലവുകൾക്ക് ഒരു കോടി ത്രപ വകയിരുത്തുന്നു.

VI

നികതി

- 112. സർ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയിൽ നികതി വർദ്ധനവ് അനിവാര്യമെങ്കിലും കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പുതിയ നികതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നില്ല.
- 113. പതിനാലാം കേരള നിയമസഭയുടെ കാലാവധി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ 2021 ലെ ധനകാര്യ ബില്ലിലെ വ്യവസ്ഥകൾ കാലഹരണപ്പെട്ടു. ടി ബില്ലിലെ എല്ലാ ഖണ്ഡങ്ങളും പുനസ്ഥാപിക്കുവാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.
- 114. കൂടാതെ, 2020 ലെ ആംനസ്റ്റി പദ്ധതിയിൽ കുറഞ്ഞത് ഒരു തവണയെങ്കിലും അടയ്ക്കുകയും ബാക്കിയുള്ളവയിൽ വീഴ്ച വരുത്തുകയും ചെയ്ത നികതിദായകർക്ക്, തവണയായി അടച്ച തുക കുടിശ്ശികകളിൽ ഏറ്റവും

പഴയ കുടിശ്ശികയിലേയ്ക്കുള്ള നികുതി അടവായി ക്രമീകരിക്കുമെന്ന് വൃക്തമാക്കുന്നു.

115. ചരക്ക് സേവന നികതി നിയമത്തിൽ ജി.എസ്.റ്റി കൗൺസിൽ തുപാർശ ചെയ്ത ഭേദഗതികൾ 2021 ലെ കേന്ദ്ര ധനകാര്യ നിയമപ്രകാരം സി.ജി.എസ്.റ്റി നികതി നിയമത്തിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുകയുണ്ടായി. സമാന ഭേദഗതികൾ സംസ്ഥാന ജി.എസ്.റ്റി നിയമത്തിലും വരുത്തുന്നതാണ്.

VII

ഉപസംഹാരം

116. സർ, 2021-22 ലെ പുതുക്കിയ ബജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്.

2021-22 ലെ പുതുക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റ്

(രൂപ കോടിയിൽ)

റവനു വരവ്	130981.06
റവനു ചെലവ്	147891.18

റവനു കമ്മി	-16910.12
മൂലധന ചെലവ് (തനി)	-12546.17
വായ്പകളം മുൻകൂറുകളം (തനി)	-1241.30
പൊതുകടം (തനി)	24419.91
പൊതുകണക്ക് (തനി)	6250.00
ആകെ കമ്മി	-27.68
വർഷാരംഭ രൊക്ക ബാക്കി	-124.01
വർഷാന്ത്യ രൊക്ക ബാക്കി	-151.69
ഇപ്പോൾ പ്രഖ്യാപിച്ച അധിക ചെലവ്	-1715.10
വർഷാന്ത്യരൊക്ക ബാക്കി	-1866.79

117. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതി അത്ര സുഖകരമായ അവസ്ഥയിലല്ല എന്നത് ആർക്കാ ഊഹിക്കാവുന്ന കാര്യമാണ്. നോട്ട് നിരോധനം, വേണ്ടത്ര തയ്യാറെടുപ്പില്ലാതെയുള്ള ജി.എസ്.ടി നടപ്പാക്കൽ, ഓഖി, പ്രളയങ്ങൾ, മഹാമാരിയുടെ ഒന്നും രണ്ടും തരംഗങ്ങൾ, സാമ്പത്തിക എന്നിവ നികതി – നികതിയേതര വരുമാനത്തെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചു. വരുമാന വളർച്ചാ നിരക്കുകൾ സമീപകാലത്തെ നിലവാരത്തിലേക്ക് മാറി. എന്നാൽ സർക്കാരിന്റെ കറഞ്ഞ ഏറ്റവും ചെലവുകൾക്ക് ഉണ്ടായില്ല. കൂടുകയാണ് ഉണ്ടായത്. കുറവും ഒരു പ്രതിസന്ധി ഘട്ടത്തിൽ ഇത് സ്വാഭാവികമാണ്.

118. സാമ്പത്തിക മാന്ദ്യവും പ്രകൃതി ദുരന്തവും വരുമ്പോൾ

വേണമെങ്കിൽ സർക്കാരിന് ചെലവ് ചൃതക്കി മാറി നിൽക്കാം. ഇടതു പക്ഷത്തിന്റെ സമീപനം പ്രതിസന്ധി അതല്ല. ഘട്ടങ്ങളിൽ കടമെടുത്തായാലും മുൻനിരയിൽ നിന്ന് നാടിനെ ആപത്തിൽ നിന്നം എന്നതാണ് ഇടതുപക്ഷ സമീപനം. ഒന്നാം പിണറായി രക്ഷിക്കുക സർക്കാർ അതാണ് ചെയ്യത്. ആ സർക്കാത്രം നയം തന്നെ ഈ പിൻതുടരും.

- 119. എന്നാൽ നികതി നികതിയേതര വരുമാനം കൂട്ടാതെ ഇനി അധികകാലം പിടിച്ചു നിൽക്കാനാകില്ല എന്നതിന് സംശയമില്ല. ചെലവ് ചുരുക്കൽ നടപടികളും അനിവാര്യമായി വരും. വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ചെലവ് ചുരുക്കുന്നതിനുമുള്ള ഏറ്റവും സമഗ്രമായ പദ്ധതി സർക്കാർ തയ്യാറാക്കും. അതിന്റെ പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. പക്ഷേ, ഈ രണ്ട് കാര്യങ്ങളും ഊർജ്ജിതമാക്കാൻ പറ്റിയ സന്ദർഭമല്ല ഇപ്പോഴുള്ളത്.
- 120. കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പ്രഭാവം തണപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ സമ്പദ് ഘടന അതിവേഗം സാധാരണ നിലയിലേക്ക് വരുകയും മെച്ചപ്പെട്ട കൈവരിക്കുകയും ചെയ്യാ. ആ ഘട്ടത്തിൽ നികതി നികതിയേതര വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനളള പരിശ്രമം വതമാനം ശക്തമായിത്തന്നെ ആരംഭിക്കും. സംസ്ഥാനത്തെ ജി.എസ്.ടി സംവിധാനം സൂസജ്ജമാക്കികൊണ്ടിരിക്കുക യാണ്. വ്യക്തമാണ്. കാര്യം ഒത

സർക്കാരിനു കൊടുക്കേണ്ട നികതി എല്ലാവരും കൊടുക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ പെട്ടെന്ന് തീർക്കാവുന്നതേയുള്ള നമ്മുടെ ധനകാര്യ വൈഷമ്യം. അതിന് ജനങ്ങൾ തയ്യാറാവും. പ്രതിസന്ധി ഘട്ടങ്ങളിൽ സർക്കാർ എങ്ങനെ പ്രവർത്തിച്ചു എന്നത് ജനങ്ങൾ കണ്ടതാണ്. അതിന്റെ പ്രതികരണമാണ് സി.എം.ഡി.ആർ.എഫ്. ലും കണ്ടത്. തങ്ങൾ കൊടുക്കേണ്ട നികതി കൃത്യമായി അടക്കുന്നതിലും ജനങ്ങൾ ഉത്സാഹം കാണിക്കും.

- 121. വ്യാപാരികളേയും വ്യവസായികളേയും സമർദ്ദത്തിലാക്കി കൊണ്ടുളള നികതി പിരിവ് കേരളത്തിൽ ആവശ്യമില്ല. വ്യാപാരവും വ്യവസായവും വളരുന്ന മുറയ്ക്ക് കൂടുതൽ നികതി ഒടുക്കാൻ അവർ തയ്യാറാവും. സത്യസന്ധമായി നികതി കൊടുത്ത് ബിസിനസ് നടത്തുന്നവരാണ് കൂടുതൽ പേരും. ഒപ്പം നികതി വെട്ടിപ്പ് നടത്തുന്നവരെ നിലയ്ക്ക് നിർത്തുന്നതിനും ശ്രമം ഉണ്ടാവും. സമ്പദ്ഘടന വളർച്ചയുടെ പാതയിൽ എത്തുന്നമുറയ്ക്ക് പുതിയ വരുമാന സ്രോതസുകളെക്കുറിച്ചും ആലോചിക്കാം.
- 122. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ നികതി നികതിയേതര വരുമാനത്തിന്റെ സാധ്യത വളരെ വലുതാണ്. ആ സാധ്യത അനസരിച്ച് നിരക്കുകൾ ക്രമീകരിച്ചും ചട്ടങ്ങൾ ഭേദഗതി ചെയ്തം അധിക വരുമാനം സമാഹരിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമം കഴിഞ്ഞ കുറേ വർഷങ്ങളായി പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. വരുമാന വർദ്ധനവിനുള്ള നടപടികൾ

സ്വീകരിക്കാൻ നിലപാടാണ് തങ്ങൾ തയ്യാറാണെന്ന പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളടെ നേതൃത്വം പൊതുവെ കൈക്കൊള്ളന്നത്. ആ നിലയ്ക്ക് സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ കൂടി പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട് കോവിഡ് പ്രതിസന്ധി തരണം ചെയ്യന്ന സന്ദർഭത്തിൽ സമ്പദ് ഘടന വളർച്ചയുടെ പാതയിലേക്ക് വന്ന കഴിഞ്ഞാൽ നികതി – നികതിയേതര പരിഷ്കാരങ്ങൾ കാര്യത്തിൽ നടപ്പിലാക്കാം. വതമാനത്തിന്റെ അതിന വേണ്ടിയുള്ള ഗ്ലഹപാഠം സർക്കാർ ഇപ്പോൾ തന്നെ തുടങ്ങുകയാണ്.

123. സർ, പ്രതിസന്ധികളെ നേരിട്ട് കൂടുതൽ ശക്തമായി മുന്നേറാനുള്ള മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ ശേഷിയാണ് ലോകത്തെ ഇവിടെ വരെ എത്തിച്ചത്. നൂറ്റാണ്ടുകളിലൂടെ ആർജിച്ച അതിജീവന മാതൃകകൾ മഹാമാരിയുടെ ഈ ദുരിതകാലത്തെ മറികടക്കാൻ നമ്മെ സഹായിക്കും. ഈ പ്രതിസന്ധികളിൽ നിന്നും മുന്നേറ്റത്തിനുള്ള ഊർജം സംഭരിക്കാൻ നമുക്ക് ഒരുമിച്ച് പരിശ്രമിക്കാം. ഈ കാലത്തെയും നമ്മൾ അതിജീവിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും.

124. സർ, 2021-22 ലെ പുതുക്കിയ ബജറ്റ് സഭയുടെ അംഗീകാരത്തിനായി ഞാൻ സമർപ്പിക്കുന്നു. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ അടുത്ത മൂന്ന് മാസത്തേക്കുള്ള (2021 ആഗസ്റ്റ് മുതൽ ഒക്ടോബർ വരെയുള്ള) വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടും സഭയുടെ അംഗീകാരത്തിനായി സമർപ്പിക്കുന്നു.

സർ, 2021-22 മുതൽ 2023-24 വരെയുള്ള മീഡിയം ടേം ഫിസ്ക്കൽ പോളിസി സ്റ്റേറ്റ്മെന്റം മീഡിയം ടേം ഫിസ്ക്കൽ പ്ലാൻ അടക്കമുള്ള സ്ലാറ്റജി സ്റ്റേറ്റ്മെന്റം ഞാൻ സഭയുടെ മേശപ്പറത്ത് വയ്ക്കുന്നു.

<u>മി. സ്പീക്കർ</u>: ഓർഡർ..... ഓർഡർ....., ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ കോപ്പികൾ അംഗങ്ങൾക്കും മാധ്യമ പ്രതിനിധികൾക്കും ഇപ്പോൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്. കൂടാതെ പ്രസംഗത്തിന്റെ പകർപ്പ് നിയമസഭയുടെ ഔദ്യോഗിക വെബ് സൈറ്റിൽ ഇപ്പോൾ മുതൽ ലഭ്യമാണ്. വിശദമായ രേഖകൾ അടങ്ങിയ കെട്ടുകൾ അംഗങ്ങൾക്ക് അവരവരുടെ വാസസ്ഥലങ്ങളിലും മാധ്യമപ്രവർത്തകർക്ക് ടേബിൾ വിഭാഗം അണ്ടർ സെക്രട്ടറിയുടെ മുറിയിൽനിന്നും(റൂം നമ്പർ 407) വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്.

ഓർഡർ... ഓർഡർ.... സഭ ഇപ്പോൾ പിരിയുന്നതും തിങ്കളാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതുമാണ്.

(2021 ജ്രൺ മാസം 07-ാം തീയതി തിങ്കളാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി സഭ രാവിലെ 10.03 ന് പിരിഞ്ഞു.)

(ബഡ്ജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ അനബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.)

അനബന്ധം

I Preface

1. Sir, It is my privilege and honour to present the revised budget of the Financial Year 2021-22 to this august house. My predecessor Dr. T. M. Thomas Issac had earlier presented the

budget for 2021-22 for the first Pinarayi Government. Exceptionally comprehensive proposals have been included in that budget. The budget presented long term development perspectives for Kerala along with detailed annual financial proposals. The proposals aimed at transforming the economy of Kerala while being fully cognizant of the changed realities in a post-covid world. This government commits to implement all the proposals in that budget. But certain developments that could not have been foreseen while preparing the earlier budget have necessitated the presentation of this budget. The most important of these are the rapid transmission of the second wave of Covid-19 and the apprehensions of the onset of a third wave. This health emergency necessitates certain fine tunings in our development strategy. Overcoming the pandemic has become the pre-requisite for development. The economy could be revived only by reducing the impact of the second wave and preventing a third wave of the pandemic. We are compelled to take the firm stance, " Health above all" or " Health First" as our vision for development. In essence,

the strategy for effective healthcare has become our strategy for development in this budget. Our policy is to ensure equitable healthcare, nutrition and sustainable improvements in employment, income and economic welfare. If Kerala becomes the first state to conquer Covid, we will get more opportunities for economic progress. I will come back in detail to these circumstances that necessitated changes in the budget later. Before that, I need to place on record certain matters regarding the continuity of the Government under the leadership of Shri. Pinarayi Vijayan.

People's Mandate

2. All of us are proud of the continuous advancement of Kerala's democratization process. We can see that democratization is improving in all walks of life in the state. We set out on building a modern society by dismantling the countless bondages that shackled citizens' lives. But forces that create obstacles to this are still active. What makes Kerala

unique is our strength to confront and overcome such forces. Admirable growth is happening in the democratization of Kerala rule. The most shining example of it is the continuity of LDF rule mandated by the people of Kerala. It is not only the victory of a political front, but also the victory of the people of Kerala. I salute the people of Kerala who vehemently support the Left Democratic Front to attain a historic win.

3. The commencement of democratic governance in Kerala faced multi-fronted challenges. Many governments could not complete their tenure due to various reasons. The continuous uncertainties in politics and administration gave rise to apprehensions about democratic governance. But later situation has emerged when governments elected by the people completed their tenures. We didn't permit the culture of buying MLAs en masse by fixing their price and detaining them at tourist resorts. The role played by left front in saving Kerala from the ignominy of political horse trading needs to

be appreciated. Now we have grown greatly towards continuity of governance rather than just completion of tenure. In the general elections 2021, the people of Kerala have created history by reelecting a government for its performance. The only other time a government was reelected was in 1977. But that was under the shadow of emergency.

4. The continuity of governance has been made possible neither by denying the freedom of activity to opposition nor by silencing the media. No other government in Kerala in recent times has been subjected to such callous attack. The first Pinarayi Government had to face baseless attacks for the last one year. It reached its culmination with the onslaught of Central Investigation Agencies. The onslaught which extended for a long period greatly benefited the Government. The reason for the defeat of the opposition is not because their allegations had not reached the people. Each individual and family meticulously analyzed all this information and took a

judicious decision. They rejected the baseless claims and reaffirmed their faith in the Government.

- 5. The people's mandate was clear in the local body elections of 2020. It became even clearer in the legislative elections. Minister Chief Sri.Pinarayi Vijayan became the first accomplishing continuity of governance in Kerala. It would be better to remember the words of the Chief Minister himself during the celebrations of the victory: "People make decisions not based on allegations and propaganda, but based on their experiences in life". Everyone should comprehend the fact that experiences in life can overcome the charades of post truth period. Malicious campaigns will never weaken this government's determination. But we will accept creative criticisms without any reservations.
- 6. There is another reason for saying that the mandate for continuity is the victory of democracy. Democracy as a system of governance is facing challenges even in countries

having long history of democracy. The democratic countries in the European and American continents examples. The confidence and interest of people in democracy are waning. Neo-liberal reforms are one of the main reasons for this detachment. People in many countries believe that the rich captured governments and they protect the has interests of the 1% super rich, ignoring the interests of the 99%. The emergence of Covid-19 pandemic and the collapse of public health system have further dented the credibility of democratic governments in western countries. It is in this context that the democratic experiments in Kerala demand special attention.

7. We are trying to ensure a Kerala Model of administration that does not exclude anyone. This model was obvious in the manner in which we faced the calamities that befell Kerala recently. Kerala rose unitedly beyond all divisions. The most important achievement of the first Pinarayi Government was that it could give effective leadership to this

unity of Kerala society. The mandate for continuity of governance is a recognition for this also. The success of the Kerala model is further highlighted by yesterday's report of the NITI Aayog on States' SDG ranking where Kerala retained its number 1 ranking.

- 8. As you are aware, my predecessor Dr. Thomas Isaac presented a very wide reaching and visionary budget on behalf of the government in January this year. Even though we were going for elections and had to pass only the vote on account for the first four months, the budget was for the entire year and it unveiled a full set of proposals for what is to be done during these challenging times. We will ensure continuity as far as the commitments already made by the with suitable outgoing government concerned are modifications and improvements in light of the resurgence of the pandemic and its impact on the economy and society.
- 9. The manifesto of the Left Democratic Front further

expanded the budget proposals for the future development of Kerala. Our manifesto was much deliberated throughout Kerala. Election manifestoes have greater significance in democracy. The fact that the first Pinarayi Government had implemented almost all proposals of their manifesto is an important reason for the continuity of governance. This Government will also strive to fully implement the proposals in the current manifesto.

10. The Left front is implementing a long term perspective on development through multi-year schemes. Five Year Plans will assist for this. 2021-22 is the concluding year of the thirteenth plan of Kerala. The activities for formulating the fourteenth Five Year Plan (2022-23 to 2026-27) will commence shortly. The next Five Year Plan will be formulated through a process that includes extensive participation. As part of the plan, Long Term schemes capable of achieving long term goals put forward in budget and manifesto will be formulated. The Government look forward to the involvement of everyone in this process.

The co-operation of the opposition is also eagerly awaited. Let us stand together in the building of post covid Kerala.

- 11. In the last financial year, the state's GSDP came down by 3.82% compared to the previous year. The growth rate that was positive for decades fell under the impact of Covid-19 induced lock down and State revenues recorded a decline of 18.77%. The delay and uncertainty caused by Government of India in releasing even the legally mandated GST compensation to State also caused considerable financial difficulties. The of India's increasing Government tendency to rely on cess, particularly on petroleum products, has an adverse impact on state finance by reducing the divisible pool, that is to be shared with States. As a result, revenue deficits grew and states were forced to borrow.
- 12. Kerala's share from the divisible pool of the Central Tax Revenue has been decreasing in each CFC award. In 1980-1985, Kerala's share was 3.950%. In 2000-2005, it

fell down to 3.057%. In 2021-2026, it further came down to 1.925%. Implementation of effective population control measures and achievements in development have resulted in reduction of Kerala's share. This happens due to unscientific fixation of criteria. This is highly discriminatory and is to be discussed in general.

13. Kerala economy faces two key challenges. First, how to step up capital investment which is below the national average, so as to generate faster economic growth. Second, how to address its high levels of unemployment and educated unemployment. Government has been trying to address the first of these challenges through investment by KIIFB. In the budget presented in January 2021, my predecessor announced schemes to enhance the quality of higher education by setting up new centers of excellence. These centers will connect our economy to the digital economy so as to generate self-employment and work from home opportunities.

- 14. I have already mentioned that this Government is committed to implement the proposals in the budget prepared by my predecessor for the year 2021-22. But the exigencies of the second wave of Covid 19 makes certain changes inevitable.
- 15. In the beginning of the Pandemic, the Government had declared a package amounting to Rs. 20,000 crore to help those who were suffering from the adverse impact the Covid lockdown. Kerala was the first state to declare such a package. We spent double this amount for Covid relief. Sir, a second Covid Package of Rs. 20,000 crore is announced to face the socio economic and health challenges that are emerging in the back drop of the second wave. Through this package, Rs. 2800 crore will be spent towards facing the health emergency situation, Rs. 8900 crore for disbursing money directly to those who are in crisis due to the loss of livelihood, and Rs.

8300 crore towards interest subsidy for loans provided for economic rejuvenation.

II

Health Emergency

- 16. Sir, on the occasion of the presentation of the earlier budget there was an impression that the Covid-19 pandemic was under control. The number of daily active cases and mortality had come down to 3110 and 19 respectively at that time. It was anticipated that economic production, creation of job opportunities and state revenue would increase, and the economy would return to the path of development. We also expected that the expenditure related to the pandemic would also go down.
- 17. But the emergence of the second wave of Covid-19 has upset all these calculations. The rapidity of disease transmission surpassed all our expectations. The increase in

the number of patients has put a great stress on the elaborate medical facilities we had set up. The mutated virus with higher contagious potential increased the rate of transmission. Health workers and preventive systems faced great challenges. Government was compelled to go for extended lock down. At one stage the number of patients per day went above 43000 and daily mortality rose to 198. We could manage the situation by utilizing the capacity of Kerala's health infrastructure and support systems to the maximum.

18. The activities undertaken by Kerala to prevent Covid-19 pandemic from the very beginning are laudable. Even in the midst of the stress of the second wave, the precautions and the disaster response capacity of the state were widely appreciated. Besides, we could help other states. But the pace and severity of the second wave and the possibility of a third wave indicate that the challenge is not yet over. We may have to face greater challenges in the coming months.

- 19. The Covid vaccine policy of the Union Government was irrational and unexpected. This increased the severity of the financial stress faced by State Governments. Unscientific vaccine distribution and exports has given opportunities for profiteering even as the pandemic was spreading.
- 20. Sir, at any cost, the impact of the second wave needs to be minimized. We should prevent the onset of the third wave utilizing all our strengths and capabilities. In the worst case a third wave occurs, we will keep our health infrastructure and support systems ready to face the challenge. This is the only way to save the life and health of the people. This is the only path towards economic development also. This situation compelled the government to present this revised budget. On the health front, the Government intends to implement six new initiatives.
- 21. We will set up ten-bed isolation wards for contagious diseases in all CHC, Taluk, District and General Hospitals. It is estimated that Rs.1.75 crore is needed for the setting up of

new wards and Rs.1.25 crore for the renovation of old buildings. Around Rs. 636.5 crore will be needed for this. We will request MLAs for contribute to this from their Asset Development Fund.

- 22. we will convert all existing Autoclave Rooms in Taluk, District and General Hospitals into Central Sterile Supply Department (CSSD). CSSD of each hospital has the prime responsibility to arrange for surgical and other reusable equipments. This upgradation will reduce nosocomial infection and improve infection control in hospitals. Rs.18.75 crore is set apart for establishing 25 CSSDs this year.
- 23. It is intended to establish a separate block in every medical college for managing contagious diseases. These facilities will be effective for managing air born and highly dangerous contagious diseases such as Covid-19, Ebola and Nippa. This year Rs.50 crore is earmarked to set up isolation blocks in Thiruvananthapuram and Kozhikode Medical

Colleges.

- 24. Sir, as health experts are expecting a third wave of Covid 19, emergency treatment facilities for children need to be strengthened. As a first step, the bed strength of pediatric ICUs will be enhanced. Pediatric ICU wards will be constructed in selected District Hospitals and Medical Colleges. Rs.25 crore is earmarked as initial phase.
- 25. The prime requirement for managing the treatment of critical covid 19 cases is the availability of oxygen. For this, it is intended to set up a Liquid Medical Oxygen (LMO) plant with 150 metric ton capacity. The plant will have 1000 metric ton reserve storage capacity and will be equipped with tankers for supply. Plants will be established as joint ventures in association with recognized, reliable, and capable companies. For preparing a detailed project report and as initial expenses Rs.25 lakh is earmarked. We will float tender

for this by September 15th.

26. The excellence of the medical sector of our State has widely been accepted. Starting an institution in Kerala in the model of Centre for Disease Control (CDC) in USA, will be a future asset for medical research and mitigation of contagious diseases. The institution will be envisaged as a centre of excellence capable of providing multi-disciplinary skills in controlling contagious diseases. For conducting a feasibility study and to prepare DPR, Rs.50 lakh is earmarked.

Free Vaccine

27. The crucial mission in this phase is to provide free vaccines to the widest population in the shortest time. Kerala is equipped for that. Vaccines will be made available to all free of cost as soon as possible even if it is at the expense of the State Government. Certain policy decisions of the Centre still create hindrances in this matter. We will resolve all these hindrances and will provide vaccines for all. Central

Government is withdrawing from responsibility of providing vaccine to persons above 18. But the State Government cannot withdraw from the basic responsibility of the health of citizens. So Rs.1000 crores is earmarked for providing vaccine to all above 18 years of age and Rs.500 crore for the purchase of allied equipments. An impeccable system will be formulated for vaccine distribution.

- 28. Human resource planning and procedures related to covid control should not be confined to health care workers alone. Healthcare, rest, and wellbeing of the members of the police force, Local Self Government Institutions, Public Distribution System Workers, People's representatives and volunteers are also important. Special efforts will be taken for that.
- 29. The State also has a conducive industrial ecosystem for the production of consumables and equipment related to medical care. Scientific research institutions like Sree Chitra Institute of Medical Sciences and Technology, Rajiv Gandhi Centre

for Biotechnology, Institute of Advanced Virology, VSSC, Electronics Regional Test Laboratory, Universities and other research institutions will play a significant role in this. An amount of Rs. 10 crore is earmarked for its initial expenses.

30. It has been understood that if the required general facilities are made available, pharmaceutical companies manufacturing vaccines may establish their production units in Kerala. Similarly, in order to support the vaccine production sector on a long term basis, vaccine research unit has to be established in Kerala. Vaccine research will be commenced at Institute of Advanced Virology under Kerala State Council for Science and Technology. The IAV will take lead in inviting vaccine manufactures to set up their units in the Life Science Park. **Rs. 10 crore is earmarked for this.**

III

Loan Scheme for Financial Rejuvenation

- 31. Comprehensive financial rejuvenation loan scheme will be formulated using primary co-operative societies and commercial banks. Part of the interest will be borne by the State Government. The potential of NABARD's refinancing scheme will be fully utilised. The potential of loan packages announced by the Central Government and Reserve Bank will also be fully utilised. There are three components to this.
  - i. Cooperative Initiative for Agriculture Infrastructure in Kerala (CAIK) A major obstacle in the development process of the agriculture sector is the lack of capital formation. Improving investment credit can boost private capital formation and create local markets, warehouses, cold chain facilities and fruit processing centres for pineapple, banana and mango. Through this, it will be

able to engage in areas such as fruit and vegetable markets, modern fish marketing facilities, hygienic meat marketing facilities, processing centres for agriculture products such as vegetables, milk, meat and fish and marketing. Infrastructure rejuvenation loan scheme from NABARD for primary cooperative societies at the rate of 4 % interest will be made available through Kerala Bank. The objective is to provide loans amounting to Rs. 2000 crore in the financial year 2021-22.

- ii. Loan scheme for Labour Enterprises Loans at reduced rate will be made available to start new enterprises in agricultural, industrial, and service sectors to rejuvenate the existing non-operational enterprises. It is aimed to provide loans worth Rs.1000 crore in 2021-22.
- iii. Loans to Kudumbasree Neighbourhood Groups -

Bank loans of atleast Rs.1000 crore will be made available neighbourhood through to groups Kudumbasree during 2021-22. All loans upto Rs. 5 lakh will be made available at 4 % interest rate. An amount 100 for of Rs. crore is provided above mentioned interest subvention.

IV Coastal Distress

32. Kerala was shocked by the arrival of Cyclone Tauktae and Yaas while passing through the peak of the second wave of Covid. Though Kerala was not in the path of these cyclones, the resultant heavy rainfall wrecked massive damage throughout Kerala. Sea erosion and rough seas plunged the lives in coastal areas into huge distress. In this circumstances, we cannot go ahead with the traditional solutions we have adopted so far against sea attacks and other natural phenomena. A long term solution needs to be formulated by scientifically understanding these natural phenomena. Urgent relief efforts will be completed on war

92

foot basis. This package contains a two-pronged approach: Coastal conservation and improvement of infrastructure in coastal areas.

Coastal Conservation

33. Even though major portions of the fragile coastal region in Kerala are already protected through sea walls of different sizes, they are either damaged or in weak condition in many places. These have to be reconstructed. The most fragile lands within 40 to 75 metres from sea will be protected using integrating tetrapods and diaphragm walls. Along with the immediate conservation of most fragile areas, bathymetric and hydrographic studies will be conducted for finding out the technologies most suitable to the structure of our coastal areas.

- 34. The expertise of Kerala Engineering Research Institute (KERI), Kerala Forest Research Institute (KFRI), National Institute of Ocean Technology (NIOT), IIT, Chennai, IIT, Palakkad, Engineering Colleges, Other Institutions etc. will be utilized for formulating the most suitable strategy for coastal conservation.
- 35. The coastal area conservation measures are formulated in such a way that it suitably integrates new technologies like double layered tetrapods with anti-scour layer, mangroves, with anti-scour diaphragm layer, walls rolling barrier systems, geo-containers, and geo-tubes. Extensive stakeholder consultations will be conducted with local participation before finalizing designs. For this, the views of community organizations working in the coastal areas will be sought with the assistance of local self Fisheries Department. The government and estimated expenditure of this project which can be completed five years would be around Rs. 5300 crores. At present, coastal

conservation activities for around 50 kms is progressing with financial assistance from KIIFB. An amount of Rs. 1500 crore will be provided as financial assistance from KIIFB towards the first phase of conserving most fragile areas. This work will be tendered in July 2021. Through this, local inhabitants will get the benefits of this project before next monsoon. This project will be completed within four years.

Infrastructure along Coastal Highways

36. For Coastal Highway Project, a total amount of Rs. 6500 crore has already been sanctioned from KIIFB. Construction works have been commenced in two reaches. Out of the total 645.19 km, KIIFB has accorded sanction for projects stretching 54.71 km. Drone survey has been completed in most stretches. This project will be completed on priority basis. Along with this, Eco-friendly Wayside Amenity Centres will be established in every 25 to 30 km along the coastal highway. For purchasing the land required, KIIFB will provide financial assistance from its land acquisition pool. Investors will be selected through

95

transparent bidding in a Build-Operate-Transfer (BOT) mode. Project worth Rs. 240 crore will be implemented through KIIFB. It will be ensured that the construction method of these Amenity Centres will be totally eco-friendly. It is anticipated that this will bring an additional investment of Rs. 1500 crore to the state.

37. The construction works of coastal schools and coastal fish markets commenced during the tenure of the previous government are progressing. It is anticipated that development projects including these, worth Rs. 11,000 crore could be implemented in coastal regions in next four years. It is expected that this development package comprising coastal conservation project, coastal highway project and wayside amenity project will provide a huge economic stimulus to the coastal sector.

 $\mathbf{V}$

Development and Welfare Sectors

Agriculture and allied Sectors

- 38. Youngsters and those who have lost jobs due to the crisis created by covid 19 pandemic have to be attracted towards agriculture sector and fair price to be ensured for the products of farmers. For this, as part of modernisation of Agriculture Development and Farmers Welfare Department Krishi Bhavans have to be made smart with the help of information technology. Integration of various stages from of quality planting materials, cultivation distribution depending on the nature of the soil, extension activities of agriculture, harvest, use of warehouses, cold storage chain and marketing will be mordernised using advanced digital technologies like cloud computing, blockchain, artificial intelligence for the benefits of farmers. Rs. 10 crore is allotted for preliminary expenditure.
- 39. The Subhiksha Keralam Scheme started under the

leadership of first Pinarayi Government for addressing food scarcity and increasing income in the context of Covid 19 has enhanced production in large scale. Everyone took upon themselves the idea of becoming farmers and tried to cultivate the fallow land. Due to these efforts production has increased considerably. Shortage of godowns equipped with facilities for preservation, drawbacks in procurement and marketing networks etc pushed the farmers to distress. Even though support price introduced for vegetables helped to a great extent, lack of these infrastructure facilities will affect subsequent farming.

40. Based on information technology service network shall be started for marketing agriculture products. For this, a pilot project shall be started this year itself in two districts in the State. Farmer producer companies, Co-operative societies and agriculture markets shall be included in this scheme. An amount of Rs.10 crore is earmarked for this.

- 41. Value added products will be made using easily perishable crops like tapioca, other tubers, cashew, mango, jackfruit, different types of bananas, other fruits, spices etc. Product suitable for industrial use will be promoted,
- 42. The origin of Kerala Bank has set the stage for significantly increasing agricultural loans. Agricultural loans shall be made available at lower interest rates.
- 43. Five agro parks will be set up with the participation of farmers and KIIFB.
- 44. The state is on the path of achieving self-sufficiency in milk production. But, during covid period dairy farmers struggled to find required market for the milk produced. Construction of a milk powder factory has already been started under government initiative. A factory will be started for the production of Value Added products using milk so as to strengthen the dairy sector. An amount of Rs.10 crore is

earmarked for this.

Plantation

- 45. Plantation crops are cultivated in 7.12 lakh hectors area across Kerala. This is 27.5 % of the total cultivated area.
- 46. Farming of plantation crops is becoming unattractive.

  The living standards and income of thousands of workers in large plantations have come down. Special attention needs to be given for the development and administrative matters of plantation sector. For this, Government has decided to strengthen the Plantation Directorate. Rs. 2 crore is allocated for the same.
- 47. In Kerala, the cultivation of almost all plantation crops had begun during the British rule. And most of the commercial corps were brought from abroad. These varieties, conducive to the topography and climate of Kerala had contributed

significantly towards the growth of our economy. The name ' planters' had become a synonym for affluent farmers. The collapse which began with the implementation of ASEAN agreement by UPA government led by Sri. Manmohan Singh, ignoring the strong opposition of farmers, shattered the financial position of small and big farmers. With the implementation of ASEAN agreement the prices of domestic agriculture products declined and suicide of farmers increased. The anti-farmer policies pursued by the subsequent NDA Government increased the distress of farmers. The issue engendered by the ASEAN agreement shall be again. For protecting the plantation sector the discussed states concerned shall come together and adopt a policy to reexamine the agreement. Kerala will take initiative for this.

48. Diversification of plantation crops is the need of the hour. There shall be mechanism for cultivation, procurement, storage and finding market for new fruit varieties like rambutan, avocado and dragon fruit, mangosteen, longan etc in addition to

traditional plantation crops. Departments concerned shall take initiative within a short time to conduct studies and discussions to formulate a policy and based on this a scheme shall be prepared within six months. An amount of Rs. 2 crore is earmarked for initial activities. An amount of Rs. 50 crore is set apart for paying entire arrears of rubber subsidy to farmers in plantation sector.

Environment

49. Sir, tomorrow is the World Environment Day. " Ecosystem restoration", which is the motto for this year is very significant for Kerala. Global climate change has resulted in extremely heavy rainfall and frequent floods in Kerala. As a result of heavy rainfall large amount of silt, clay, sand and waste materials are deposited in rivers and dams. This leads to reduction in storage capacity, obstruction of the natural flow of rivers and change of course of rivers resulting in floods in populated areas. Dumping of wastes containing hazardous elements in water bodies causes water pollution, water borne diseases and considerable depletion of fish

wealth. Non-biodegradable wastes including plastic adversely affect the ecosystem of water bodies including seas and causes depletion of fish stock. Urgent measures will be taken for the removal of sand and waste materials from water bodies.

- 50. The Post Disaster Need Assessment (PDNA) report published after 2018 flood has recommended to adopt some better systems such as 'room for river', 'living with water' and 'eco-friendly construction'. Floods could be contained to a great extent through augmenting and improving water carrying capacity of various water bodies and river basin systems. I am happy to declare a comprehensive package for this.
- 51. Multiple components are included in this package. Some of the methods which can be used as part of the scheme are

protecting the banks of canals; cleaning of them; deepening

through desilting; removal of sand deposited in dams, reservoirs and rivers; construction of mangrove barriers along coastal areas; strengthening or raising of higher portions of land and bunds; deepening of rivers; shifting of bunds and dykes to outlying areas; removal of low level bunds to facilitate free flow of water in flood plains; lowering of flood plains or plain areas adjacent to river banks for ensuring free flow of water; dredging of river and canal beds and making temporary storage mechanisms by creating water retention through interlinking lakes, irrigation canals backwaters. Water resources, Environment and Local Self Government Departments will collectively implement this project. An amount of Rs. 50 crore is comprehensive earmarked for the first phase of this project with an estimated expenditure of Rs. 500 crore.

Fisheries Sector

52. The Congress Government led by Narsimha Rao had opened up deep sea fishing for foreign trollers. The present

NDA government has gone step further and been trying to take away the controlling rights of state governments over coastal sea. In blue economy policy document, corporates are permitted for coastal and deep sea mining. The net result will be total disaster for fisheries resources. The stand of left front is contrary to this. Kerala Fish Auctioning, Marketing and Quality Control Ordinance has already been issued for ensuring first selling rights and fair price of fish. Law will be after conducting comprehensive study enacted aquarium reforms. An amount of Rs 5 crore is allocated for building infrastructure facilities for fish processing considering the possibilities for making value added products.

Food & Civil Supplies Sector

53. Civil Supplies has started 70 new outlets for stabilizing the price in public markets. 97 outlets have been upgraded. Civil Supplies Corporation and Consumerfed will be strengthened.

The wide network of co-operative societies will be utilized for market intervention during festival seasons. The number of mobile maveli stores will be increased.

54. Food and Civil Supplies Department has played a vital role in ensuring supply of food items to all in the Sate alleviating the miseries of Covid pandemic. In addition to the distribution of ration, Supplyco and Ration shops have given special importance to distribute food kits containing 17 essential commodities. As part of renovation of rationshop chains in Kerala, end to end computerization, E-Pos machines, distribution at door-steps have been implemented. Any cardholder can purchase from any ration shop in the state. Grievance redressal mechanism has been introduced.

Local Self Government

55. Local Self Governments have rendered unique service for covid prevention activities. Through quarantine centres,

CFLTCs, CSLTCs, DCCs etc, Local Self Governments could prevent the spread of the disease and ensure better treatment, care, medicine, food etc. for patients. Prevention of disease could be ensured by co-ordinating ward level committees, rapid response teams, volunteers, youth organizations etc. The community kitchen activities undertaken through mass participation during lock down period are commendable.

56. Government has announced a plan to achieve the goal of reduction of extreme poverty. A committee has been formed to conduct a detailed survey in this regard to determine the distress factors and submit suggestions for mitigation. The extreme poverty reduction scheme will be implemented with the participation of local self government institutions. Necessary funds will be provided in the budget.

An amount of Rs. 10 crore is initially earmarked.

Health Grant for Local Government

Against the backdrop of Covid pandemic it has been 57. recognised that the decentralisation generally implemented in Kerala has played a significant role towards strengthening the health sector. Fifteenth Finance Commission has appreciated this intervention of the State and has commented that other states shall strengthen their health systems in Kerala model under the leadership of Local Government institutions. This is a matter of pride for Kerala.

basis of this Fifteenth Finance On the the Commission has allocated Rs. 70,051 crore across India as health grant for five years from 2021-22. The allocation of Kerala for the next five years is Rs.2968 crore. Of this, Rs. 559 crore will be allocated this financial year. This will be provided to local governments. This amount will be utilised for strengthening family health sub centres, family health centres, community health centres, urban primary health centres etc. Measures shall be taken for further strengthening of the health institutions by combining the health grants,

State Government share and Local Government share.

Kudumbasree

- 58. Against the backdrop of covid 19 crisis the allocation of the existing livelihood **package is raised to Rs. 100 crore** for providing subsidy to enterprises and for imparting training to those who have lost their livelihoods to find out new ones.
- 59. The Kudumbasree is making significant contribution in Agriculture sector for creating barren free Kerala through 70,000 women collective farming groups and ensuring food self sufficiency. In order to uplift these farmers to the next stage, an amount of Rs. 10 crore is earmarked for starting value added production units through Kudumbasree.
- 60. In order to utilize employment opportunities in care economy, manpower will be provided in each grama panchayath after giving training for the care of geriatric,

differently abled etc.

- 61. 10,000 auxiliary neighbourhood units will be started this year for ensuring representation of young women from families in Kudumbasree.
- 62. With the idea that 'safe food is people's right', procurement will be done from indigenous farmers selling only pesticide free local vegetables and fruits and it will be sold through Self-help Group Stores of Kudumbasree. This will encourage the farmers to follow good agricultural practices and thereby ensure fair price. Besides, consumers will also get good local vegetables at lower price. Kerala Bank will provide loan for purchasing necessary vehicles for new stores and store renovation. 2 to 3 % subsidy will be given to those who repay the loan in time.

Employment Guarantee Schemes

- 63. More employment opportunities will be created through Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee and Ayyankali Urban Employment Scheme Guarantee Scheme.In the year 2019-20, 8.02 crore person days of employment were created. As a result of special efforts during last year 10.23 crore person days of employment could be generated in 2020-21. In the current year, the Union Government has accorded sanction for a labour budget of 7.5 crore person days of employment. This is not at all At least 12 crore person days of employment sufficient. have to be created. Efforts will be made to modify labour budget and implement it.
- 64. Due to the peculiarities of Kerala's topography, watershed based planning is inevitable for prosperity in agriculture. Reservoirs, drainage channels, soil conservation structures required for this have to be constructed and maintained. For this Employment Guarantee Programme will be utilized extensively.

65. If necessary, additional amount will be allocated for Ayyankali Employment Guarantee Scheme which provides employment to the urban poor.

Education Sector

- 66. Government intends to implement various action plans to alleviate the mental stress of our children who have been confined to the four walls of homes from the happy school atmosphere comprising teachers and classmates. A committee comprising educational, health and social experts will be entrusted for conducting a detailed study on the subject.
- 67. Covid transmission has caused various mental health problems and anxiety regarding future in children and parents. In order to resolve this issue, a permanent system for giving counselling through tele / online platforms will be

started.

- 68. Besides, steps will be taken to promote creativity of children, exhibit their art and craft works and telecast the selected works through Victers Channel. Required training for this will also be given to children through Victers Channel.
- 69. Special physical education sessions incorporating yoga and other exercises for enhancing the physical health, wellbeing and immunity of children will be telecast through Victers Channel.
- 70. Along with the classes on KITE Victers Channel, online classes led by the teachers of respective schools will also be organised. Incorporating the technologies of virtual reality and augmented reality a common online teaching platform will be created for children to make learning possible as in school atmosphere. An amount of Rs. 10 crore is earmarked

for this.

71. KSFE has formulated a scheme for providing 2 lakh laptops to school children for online education. This will be implemented in a time bound manner.

Higher Education

72. Greater importance has to be given to higher education sector. For this, several programs and proposals have been illustrated in the Budget declaration of January. The current explosion of knowledge at the international level has changed our perceptions on employment and livelihood. In order to move along with it, a rapid transformation towards a knowledge society is essential in Kerala today. A timely restructuring is required in all fields from school level to higher education including research so that the level of knowledge production and its application would be possible for whole of Kerala. The Government consider it an urgent duty to rebuild our education system in such a way as to develop the capacity for knowledge creation in the new

environment and to create a new Kerala society with the skills to create impact in the local and global job sectors. A high power commission will be constituted to examine our education system and submit report within three months containing practical recommendation to reorganize it.

73. The Sree Narayana Guru Open University which started functioning on 2nd October, 2020, urgently needs to be provided with basic facilities. An additional amount of Rs.10 crore is set apart for this.

Knowledge Economy Mission

74. The Budget presented in January declared a comprehensive plan for providing employment to the educated. Following this, the Hon' ble Chief Minister inaugurated the project on 9th February. For this K-Disc was given the task of coordinating various government agencies.

- 75. As part of this, the Kerala Technological University has set up Kerala Digital Work Force Management System (DWMS). As on May 27th 2021, more than 27,000 job aspirants have registered with it. Steps have been taken to consider it as a Sub Mission of Kudumbasree. 1048

  Community Resource Persons, 152 block coordinations for training and 14 District Programme Executives for training for Kudumbasree and Kudumbasree State Level Mission team will mobilise their work with District Programme Executive of K-Disc and 274 skill development executives of ASAP.
- 76. The ICT Academy has set up a system to evaluate the profiles of educated unemployed youth, provide them with career counselling and enroll them in micro training programmes. The expression of interest has been invited as a first step for setting up a mechanism to link professional HR agencies and placement officers within it.
- 77. The biggest challenge is to connect trained job seekers

with employers and facilitate their subsequent engagement thereby ensuring the development of the digital platform and potential for new opportunities. Based discussions with leading personalities in the field of industry, it has been resolved that it would be better to join with existing entrepreneurs availing their technological components rather than developing a modern digital platform. This will enable K-Disc to better understand the market and improve its skill assessment programmes accordingly. Expression of interest has been invited from entrepreneurs who are willing to collaborate with K-Disc in developing a digital platform in this manner.

78. The famous global recruitment portal brand named 'Monster', having wide network for placement of jobs in various countries has been cooperating with the Kerala Knowledge Mission. Monster India has over 3 lakh active employment opportunities in India from forty thousand employers. Freelancer.com, the world's largest freelance

marketing network spread across 247 countries, has also expressed their interest. In corporation with them possibilities are being explored for creating a micro site at DWMS.

- 79. As part of the project, a plan will be drawn up to provide basic facilities and a social security system for knowledge workers, working close to their homes and interacting with employers.
- 80. K-Disc has been registered as a society with the Chief Minister as the Chairperson, Finance Minister as Vice Chairperson and Ministers for Industries, Higher Education, Labour and Skills and Agriculture as members. I am glad to announce the ongoing event under the auspices of K-Disc as a knowledge economy mission. Direction has already been given to submit the comprehensive project report of this to the Government before 15th July. As part of creating Kerala knowledge society the allocation for

'knowledge economy fund' for skill promotion, technological transformation and strengthening of higher education system is increased from Rs. 200 crore to Rs. 300 crore.

Ayush

81. For enhancing the immunity and for post covid treatments, medicines will be made available through Ayush Department. Rs.20 crore is earmarked for this.

Tourism Sector

82. The spread of covid has been a set back to the Tourism Sector, which is the main stay of our economy. Tourism is a crucial sector in the GSDP of the State. This sector provides employment to 5 lakh people directly and 20 lakh people indirectly. In the first phase of Covid spread, the international tourism sector saw a decline of about 80 %. This has reflected in the Kerala economy also. Covid's second transmission and subsequent restrictions, have wiped out the livelihoods of those in the tourism sector.

- 83. Although, the full return of the tourism sector will be possible only after the end of the second spread of covid, the necessary preparations for this need to be made well in advance. The Government is focusing on reviewing the post covid tourism potential and formulating long term plans to ensure rapid growth in the sector. Given the long term impact of covid, the Government will encourage a responsible tourism approach based on environmental reconstruction, taking the crisis as an opportunity for further progress.
- 84. In addition to the existing provision of Rs.100 crore, an amount of Rs.50 crore is additionally earmarked to Tourism Department for marketing. Loan amounting to Rs. 400 crore will be made available through KFC for mobilizing more working capital in the Tourism Sector. Amphibian vehicles, that move both in water and on land, will be launched. It will be started in Kollam, Kochi, Thalassery regions in the first phase. Rs. 5 crore is

provided for this.

- 85. Most of the enterprises in tourism sector are on the verge of closure due to the financial crisis resulting from Covid. In order to resolve these issues in the sector a rejuvenation package will be implemented. Tourism Department will prepare details of the package. An amount of Rs.30 crore is earmarked as Government share.
- 86. It is expected that the impact of the second wave of covid in Kerala will come down before the next tourist season. Preparations and stratagies are to be formulated to attract international and domestic tourists to Kerala as an important tourist centre. It is intended to carry out the kind of campaign activities that we successfully implemented during flood. As part of it, two circuit tourism projects are announced.
  - i. Malabar Literary Circuit Tourism circuit joining places such as Thunjan Memorial, Beypore, Thasrak,

Ponnani, Trithala and banks of Bharathapuzha that became famous through Thunjath Ezhuthachan, Vaikom Muhammed Basheer, O.V.Vijayan and M.T Vasudevan Nair respectively.

ii. Bio- Diversity Circuit - A bio-diversity circuit connecting the places such as Ashtamudi Lake, Munroethuruth, Kottarakara, Meenpidipara, Muttara-Maruthimala, Jadayu Rock, Thenmala and Achancovil in Kollam District. An amount of Rs. 50 crore is earmarked for these circuits.

Industry

87. Low interest rate loans will be made available to M.S.M.Es. Additional working capital loans and term loans will be made available to existing MSMEs at lower rates. It is aimed to provide loans amounting Rs.2000 Crore. Rs.50 crore is earmarked for interest subvention.

88. An additional Rs. 25 crore is provided for Entrepreneur Support Scheme (ESS) currently being implemented by the Department of Industries and Rs. 15 crore for Margin Money and Interest Assistance Scheme for Nano Industrial Housing Units project.

Scheduled caste / Scheduled Tribe Sector

89. The first-generation development problems of the Scheduled castes / Scheduled Tribes have not been fully addressed. In addition to seeking solution to first generation problems, second generation problems also need to be taken up with greater importance. As part of this, two programs are announced. Firstly, hundred persons selected from among the Scheduled castes / Scheduled Tribes will be given entrepreneurship assistance of Rs. 10 lakh each. Comprehensive initial assistance will be ensured for selected entrepreneurs. Low interest credit facility will also be

ensured. This will be in addition to the existing entrepreneurship development programs. Rs. 10 crore is earmarked for this.

The second is the talent support programs. The programs 90. started at the district panchayat level is planned to be expanded with the participation of the Scheduled Castes/ Scheduled Tribes Development Departments. This assistance is for SC/ST youths who have proved their talent in the field of art, culture and literature to make them continue to work and move forward in the field. Talent support will be given to 1500 individuals at the rate of Rs 1 lakh per person. In addition to this interest free loans will be provided to support Assistance to carry receive Talent who those out their activities. Details of the programs will be Local Self Government Department prepared by and Scheduled Caste/Scheduled Tribe Development Department.

NORKA

- 91. The Covid pandemic has created severe impact among Pravasi Keralites. Due to Covid Pandemic 14,32,736 Pravasis have returned so far and most of them have lost their jobs. Norka Self Employment Scheme is a rehabilitation programme to rehabilitate Pravasis who lost their jobs and to equip them to begin self-employment enterprises.
- 92. As part of this program, an amount of Rs. 1000 crore will be provided as loan at low interest in association with various financial institutions. An amount of Rs.25 crore is earmarked as interest subvention. The budget allocation towards various welfare schemes for expatriate Keralites is enhanced to Rs.170 crore.

Kerala Financial Corporation

93. As per the provisional accounts of 31st March 2021, the loan asset of KFC, which was Rs.2400 crore in 2016,

increased to Rs. 4700 crore. Necessary steps will be taken to enhance the loan asset of KFC to Rs. 10,000 crore in the next five years. KFC will sanction new loans to the tune of Rs. 4500 crore in this financial year.

- 94. Additional loan of 20% was sanctioned to traders in the last financial year who had taken loans from KFC and repaid it in time till 31st March, 2020 to recover from the covid crisis. In the second wave of Covid, Tourism sector and small scale industries sector have again plunged into crisis. Taking this into consideration, KFC will present a project to give additional loan of 20% again, ie. 40% in total, to these entrepreneurs. KFC will set apart Rs. 500 crore for this. Moratorium on payment of principal for one year will be given to entrepreneurs facing the crisis.
- 95. KFC will provide loan upto Rs. 50 lakhs on liberal conditions to the firms which manufacture products helping to prevent covid spread and provide relief to patients under

the Chief Minister's Entrepreneur Development Project. The rate of interest will be 7%. The loan is for establishing units for manufacturing of Oxygen cylinder, Oxygen generator, Oxygen concentrator, liquid oxygen, ventilator, pulse oximeter and portable x-ray machine.

Transport

- 96. KSRTC is an important public sector corporation in Kerala which has been hit hard by the covid 19 pandemic. At present, salary, pension and other liabilities are met with the assistance from Government. Therefore, as an initial step to reduce the operational loss of KSRTC, the corporation's 3000 diesel buses will be converted to CNG. The estimated expenditure for this would be Rs. 300 crore. The allocation for current financial year is enhanced to Rs. 100 crore.
- 97. A project will be formulated with KIIFB for the mobility hub of KSRTC at Puthukkad (Hub and Spoke Model) and for the

construction of modern bus stand at Kollam.

- 98. As a new step towards ecofriendly transport, 10 new hydrogen powered buses will be launched on a pilot basis in collaboration with Indian Oil Corporation and CIAL. An amount of Rs.10 crore is earmarked as Government share.
  - 99. In collaboration with financial institutions, a loan scheme will be formulated for making available fuel efficient and eco-friendly electric two wheelers and automobiles to those who are engaged in various ordinary jobs, using twowheelers such as newspaper distributors, fish vendors, retailers and home delivery boys. In the financial year 2021-22 an amount of Rs. 200 crore will be made available as loan for the purchase of 10,000 two wheelers and 5000 autorickshaws. The Government will bear a portion of **Rs.15** is provided for interest. crore interest subvention.

100. Significant achievement has been made towards enhancing the quality of roads and bridges in Kerala during the tenure of the first Pinarayi Government. But the traffic snarls occurred at the busy junctions in the National Highways and MC roads have to be addressed. A scientific study is necessary for resolving this issue immediately.

An amount of Rs.5 crore is earmarked for the study and other initial expenses.

Renewable Energy

101. The Centre of Renewable Energy will be set up at University of Kerala to conduct research in the field of green energy and create awareness among the people about renewable energy. Rs. 10 lakh is earmarked for its feasibility study.

Revenue

- 102. As part of bringing accurate land records and related services to the public, a digital resurvey based on CORS Technology will be completed in the State during the tenure of this government itself in a time bound manner.
- 103. Steps will be taken to make all the Village Offices in the State and their services 'Smart' by the next five years.

Social Justice

- 104. An amount of Rs. 5 crore is earmarked in the initial phase of Smart Kitchen project announced by the government to alleviate the difficulty in domestic work. This project will be implemented through KSFE.
- 105. Government has announced a special package for the protection of children who lost their parents due to Covid pandemic. An amount of Rs. 3 lakh will be given in lumpsum. A monthly assistance of Rs. 2000 each will be provided till the age of 18 and the educational expense till graduate level will be borne by the

government. An amount of Rs. 5 crore is earmarked for this.

Culture

- 106. An amount of Rs. 2 crore is earmarked to construct an appropriate memorial for K. R. Gouri Amma who was a unique personality in Kerala Politics.
- 107. An amount of Rs. 2 crore is earmarked to construct a memorial at Kottarakara for R. Balakrishna Pillai, who was actively present in State Politics and Society for six decades.
- 108. An amount of Rs. 50 Lakh is earmarked for establishing 'Mar Chrysostom Chair' in Mahatma Gandhi University with an aim to propagate the values of humanity in different religious philosophies.

Governance

- 109. All departments will be equipped to provide all government services online to citizens. This programme will be officially launched on the birthday of Mahatma Gandhi on 2nd October, 2021.
- 110. To speed up the Government services, e-office and e-file systems will be implemented in all departments in a time bound manner.

Venture Capital Fund

111. It is proposed to set up a Venture Capital Fund with a corpus of Rs.100 crore to activate the rapid growth of small scale enterprises and start-ups. The fund would be mobilized through the participation of KFC, KSFE, KSIDC, Kerala State Co-operative Bank, Commercial Banks and the deposits of Non-Resident Keralites. This fund would help the fast growing technical and non-technical

enterprises with potential for rapid growth. An experienced professional management team will be formed to manage this fund. An amount of Rs.1 crore is earmarked to set up this fund for meeting the initial expenses.

VI Taxes

- 112. Though tax increase is inevitable in the State's financial situation, no new tax proposals are announced in the context of Covid pandemic.
- 113. Pursuant to the dissolution of 14th Legislative Assembly, the proposals in the Finance Bill of 2021 had lapsed. I intend to restore all the clauses in that bill.
- 114. Further, it would be clarified that the assessees who had paid at least one instalment and defaulted on the rest in the amnesty scheme for 2020, the amount involved in that instalment will be adjusted as payment towards the earliest of the demand arrear.

115. Amendments in the Kerala State GST Act will be made corresponding to the amendments incorporated in the Central Goods and Services Act as per the Union Finance Act 2021 which have been made on the recommendation of the GST Council.

VII Conclusion

116. Sir, Let me present the summary of the revised budget estimate for the year 2021-22.

Revised Budget Estimate for 2021-22

(₹in crore)

Revenue Receipts	130981.06
Revenue Expenditure	147891.18
Revenue Deficit	-16910.12
Capital Expenditure (net)	-12546.17
Loans and advances (Net)	-1241.30
Public Debt (Net)	24419.91
Public Account (Net)	6250.00

Uncorrected/Not for Publication 04-06-2021 134

Overall Deficit	-27.68
Opening balance at the beginning of the	-124.01
Closing balance at the end of the year	-151.69
Additional expenditure announced	-1715.10
Cumulative Deficit at the end of the	-1866.79

- 117. It is anybody's guess that the state is facing great financial challenges. Demonetization, implementation of GST without much preparedness, cyclone Ockhi, floods, first and second waves of the pandemic and the resultant economic slowdown have all adversely affected state revenues. Revenue growth rates have fallen to the lowest levels in the recent past. But government expenditure increased. This is quite natural in a crisis situation.
- 118. During economic slowdown and natural disasters,
  Government could have stepped aside by reducing the
  expenditure. But, this is not the approach of the Left Front.

  During a crisis, the Left approach is to stand upfront and
  save the society even through borrowings. The first Pinarayi

Government has done that. This Government will also follow the same policy.

- 119. But it is beyond doubt that we could not withstand without increasing the tax and non-tax revenues. Austerity measures will also become inevitable. Government will formulate the most comprehensive plan for revenue enhancement and expenditure reduction. Preliminary activities for that have already begun. But a time of crisis is not the right time for expenditure reduction and higher taxes.
- 120. If we could heal the impact of the Covid pandemic, the economy will rapidly return to normalcy, and we will achieve better growth. In that phase, vigorous efforts will be initiated to increase tax and non-tax revenues. The State GST machinery is being thoroughly streamlined. One thing is clear. If everyone starts remitting their due tax, our fiscal stress could be easily overcome. People will be ready for that. Our people have seen the manner in which the

Government functioned during crisis situations. People appreciated that by contributing liberally to the CMDRF. I am sure that our citizens will be similarly enthusiastic and diligent in remitting their due taxes.

- 121. We do not believe in tax collection by intimidating and coercing traders and industrialists. Once trade and industry grow, they will be ready to remit more tax. The majority honestly pay their taxes. There is a small minority who tries to evade. We will strengthen our efforts to identify and penalize tax evaders. Fresh revenue sources will be explored as the economy comes back to the growth track.
- 122. Local Governments have enormous potential in increasing their tax and non-tax revenue. Efforts to mobilize additional revenue by harnessing this potential through rate revision and rule amendments have not taken off for the past few years. Local Government leadership have generally taken a favorable stance in adopting revenue enhancement measures.

Once the covid crisis is over and economy returns to growth, reforms will be implemented in tax and non-tax revenue matters after considering the recommendations of the State Finance Commission. Government is starting the necessary groundwork needed for that now itself.

- 123. Sir, the ability of mankind to move forward strongly facing challenges has brought the world to this extent. The survival models attained over centuries has help us to over come the distress period of the pandemic. Let us strive together to amass energy for moving forward from these crises. We will surely overcome this period also.
- 124. Sir, I submit the revised budget for the year 2021-22 before the approval of this august House. The vote on account for the next three months (August 2021 to October 2021) is also placed for the approval of this House.